

Vad gör de vuxna på sina jobb?

— Vi får se vad våra föräldrar gör på sina jobb. Det är jättekul, säger barnen i klass 6 F på Långbrottsskolan i Åtvidaberg.

Det är deras lärare Gunilla Ekström som ser till att eleverna under det här skolåret får komma ut och hälsa på åtminstone sju olika arbetsplatser. På varje ställe är det en av elevernas föräldrar som ställer upp och visar vad han eller hon håller på med.

*

Klassen är uppdelad i smågrupper med 3—4 elever i varje grupp. Man får göra ett besök varje månad. Eleverna får bl a åka lastbil, se hur det går till i en affär, ta upp beställning på restaurang och jobba som dagmamma.

Egentligen skulle man också besöka verkstaden på Facit, men där sa man:

— Inga barn här, tack.

Det här att lära sig något om olika arbeten började klass 6 F med redan i fyran, då de arbetade i skolan. Eleverna hjälpte då till i matbESPisningen, städade i skolan, gjorde vaktmästarens jobb m m.

*

— Vi måste ut i samhället och titta på olika yrken. Vi kan inte bara sitta i ett klassrum och prata om olika jobb, menar klassens fröken, Gunilla Ekström, och fortsätter:

— Visst får eleverna göra en del studiebesök, men då kommer de klassvis. Då är det inte så lätt att vara uppmärksam. Man lär sig mer i en liten grupp.

Till allas glädje ställde många föräldrar upp för att visa barnen sina arbeten.

MARIA PERSSON

— Man gör allt för barnen, säger lastbilschauffören Arne Nilsson, som gärna låter barnen få åka med i lastbilen. Eleverna tycker det är jättekul. Här på bilden sitter alla snyggt uppradade i förarhytten fr v Kenneth Gustavsson, Conny Gustavsson, Magnus Jaensson och Arne Nilsson.

— Om man ändå hade fyra lektanter till hjälp varje dag, säger dagmaman Britt-Marie Hallberg, skrattande. På bilden håller alla just på att rita, fr v Henrik Grönholm, Sophia Hallberg, Caroline Persson, dagmaman Britt-Marie Hallberg, Ingrid Svensson, Therese Sjögren, Christina Andersson och Martina Grönholm.

Här är en grupp hos Jan-Erik Broman, som jobbar på gatu-kontoret där han reparerar maskiner. På bilden ses han tillsammans med fr v Christer Stark, Ola Mohlin och Mikael Rudin. Mikael har redan bestämt sig för vad han skall bli när han "blir stor". — Jag skall bli bonde, säger han på en gång.

Här tittar vi in i livsmedelsaffären OA livs där Elly Gustavsson jobbar. Eleverna får bli a plocka upp varor ur kartonger och sedan ställa upp dem på hyllorna, titta på när Elly prismärker varor m m. På bilden ser man sittande fr v Charlotte Bohlin och Elly Gustavsson, stående fr v Astrid Pils och Helene Jonsson.

Fler arbetssökande i Åtvid Ungdomar har hopp om jobb

Under november registrerades ovanligt många nyanmälda arbetssökande på arbetsförmedlingen i Åtvidaberg. Den kategorin uppgick till 74 personer, varav varannan var helt utan jobb.

Tillströmningen har lett till att det totala antalet arbetssökande i Åtvid under månaden ökade med 22 till 251. Men det finns också flera positiva inslag i rapporten om läget på arbetsmarknaden i Åtvidaberg vid månadsskiftet november/december.

Av de 58 personer som är sysselsatta i beredskapsarbeten har t ex 37 sk enskilt beredskapsarbete inom industrin och som med

stor sannolikhet leder till fastanställning. I samtliga dessa fall handlar det om ungdomar som är yngre än 20 år. Än mer glädjande är det, säger föreståndare Siri Ohlin på arbetsförmedlingen, att de flesta förmodligen blir fast anställa redan innan själva beredskapstiden gått ut.

Detta i sin tur beror på att en del företag på orten väntar eller har fått order som kräver en del ny arbetskraft.

Av de 251 som söker arbete var vid månadsskiftet 113 personer helt utan sysselsättning medan 46 hade tillfälligt jobb och 34 hade en fast anställning men sökte något nytt. Nio av tio sökande anger att de bara är intresserade av arbete i Åtvidaberg.

Antalet arbetssökande kvinnor uppgick till 162, eller nästan 65 procent. Antalet ungdomar yngre än 25 år var 125, dvs varannan sökande. Det var 45 ungdomar som gick helt utan sysselsättning.

Vid ingången av december hade arbetsförmedlingen 32 lediga platser att erbjuda de sökande. Bara i tretton fall handlade det om fast anställning på heltid.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

En rallyutrustad Volvo Amazon stals natten till lördagen i Åtvid. Bilen är lätt igenkänd på den i flera fält blågula målningen.

Fia med knuff. Björsätters pensionärsförening stod på torsdagen som arrangör för Riksteaterns pjäs Fia med knuff. Omkring 50 personer tog tillfället i akt att bese föreställningen i Björsätters Folkets hus.

10
/ 12

Vad vore en expanderande idrottsklubb utan en rad duktiga och ideellt arbetande funktionärer? Den frågan har ett givet svar. Åtminstone i Grebo IK där man i samband med årsmötet hyllade flera medlemmar. På bilden har ordförande Kenth Fransson (längst bak) blomsterhyllat Rune Johansson, Gunnar Wärn och Ingemar Palmqvist. Gunnar för omfattande domarverksamhet och de båda andra för deras stora arbete på Grebovallen

Grebo IK fortsätter expandera Ny fotbollsplan klar nästa år

Grebo IK är klubben som fortsätter sin expansion. Under 1979 ökade man antalet medlemmar med över 50 till 255. Till de tidigare fotbolls- och ungdomssektionerna har man nu också lagt en bordtennissektion. Redan innan man fått det kommunala anslaget på 80 000 för en ny fotbollsplan har de egna medlemmarna sått den nya planen.

Det här och mera därtill framkom när Grebo IK hade årsmöte i fritidslokalen i Grebo. Förhandlingarna med ett 50-tal närvarande leddes av Göran Pettersson.

I huvudstyrelsen omvaldes ledamöterna med Kenth Fransson som ordförande. I fotbollssektionens styrelse ingår nästa år ordförande Anders Pettersson, Ulf Hartman, Karin Roth, Ethel Hartman, Lars-Evert Brandt och Lars Rosén.

Bordtennissektionen fick följande styrelse: ordförande Karl-Erik Modin, Tommy Phalén, Anders Johansson, Ulf Borell, Peter

Falk, Lars Broman och Claes Gordon.

I ungdomssektionens styrelse ingår: Börje Larsson, ordförande, Gunnar Falk, Raul Steln, Bo Ljunggren, Olle Bjurström och Göran Görefeldt.

Beträffande fotbollen kan nämnas att Grebo IK under det gångna året haft nio lag i serie-spel. B-laget kom för fjärde året i följd på andra plats. De stora framgångarna för A-laget uteblev. Liksom förra året kom man i år femma. Ambitionen för 1980 blir att hålla en plats i div V. Det blir nämligen svårt att fylla luckorna efter Håkan Johansson och Håkan Arpfors som är i det närmaste klara för AFF.

Problem har man haft att kunna tillgodose alla slags träningsbehov eftersom man i Grebo bara haft tillgång till en enda fotbollsplan. Nu har man emellertid fått anslag med 80 000 kr för en ny plan. Pengarna betalas ut i början av nästa år. Men redan har medlemmarna jobbat och kommit så långt att man sått gräsfrön. Till

hösten skall den nya fotbollsplanen gå att använda.

80 000 kr i Grebo kan för övrigt jämföras med de hittills 560 000 kr som Edbergplanen i Åtvid kostat utan att ännu kunna användas.

Klubbens stora arrangemang är cykelloppet Gruvsvängen. 1979 års lopp var det elfte i ordningen och för elfte gången slogs deltagarerekordet. Nästa år räknar man kallt med över 500 deltagare.

Under det gångna verksamhetsåret omsattes 205 000 kr. På inkomstsidan kan noteras 35 000 kr i kommunalt bidrag. Resten har man fått in huvudsakligen genom lotterier och fester.

Det är naturligtvis ett slitgöra att få debet och kredit att gå ihop, säger ordföranden Kenth Fransson. Men på något sätt tycks det alltid gå. Mycket tack vare allt frivilligt och obetalt arbete som medlemmarna lägger ner på klubben. Är det något man skulle önska sig är det kanske fler på ledarsidan.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Dyrbar mopedåkning på golfbana

— Vi får väl vara glada om räkningen stannar under 10 000 kronor.

Det säger Lennart Poignant, en t dag något bekymrad ordförande i Åtvidabergs golfklubb. Orsaken är att ett par mopedåkare under veckoslutet kört runt på golfbanan, rivit ner avspärrningar och sladdat runt ordentligt på några av greenerna.

En green är som bekant den släta gräsplanen närmast hålet. Det är mycket som är special när det gäller en green. Gräsfröna kostar några hundra kronor kilot och man måste ha särskilda maskiner för att klippa gräset. Skötseln av greenen måste vara pedantisk.

— Sannolikt måste vi så om tre av greenerna, säger Lennart Poignant. Bara det arbetet kräver en man i en månad under den tid vi ändå har det som mest arbetssamt.

Golfbanan i Åtvidaberg ligger väldigt vackert utmed Bysjön och bland ekbackar. Den har under de 25 år den funnits varit ett omtyckt strövområde för flanörer, stränglöpare och skidåkare. Men tidigare har detta medfört något skadegörelse. Avspärrningar har respekterats av alla.

Golfklubben har nu polisanmält skadegörelsen.

I missionskyrkan i Åtvidaberg hade på söndagen de olika SMU-grupperna sin julfest. I den första delen medverkade söndagsskolans elever. Två fick testamentet. Ullami Lagerlöf och Jan Holmqvist förmedlade julbudskapet genom en egen författad framställning. Efter servering svarade nyingarna för en luciatablå. Tonårsgruppen avslutade.

Blåbärssoppa mot kärnkraft

I likhet med rader av lokalavdelningar i Folkkampanjen Nej till kärnkraft anordnande också Åtvids egen avdelning gratis servering av blåbärssoppa på lördagen. Det gjordes i samband med ett möte på gågatan mellan varuhuset.

I ett tal informerade Torsten Bohlin om kärnkraftens risker. Han förklarade också vad Nej-alternativet innebär. Vidare förekom försäljning av klistermärken, julkort och almanackor. I ett uttalande med Åtvidabergsanknytning anser den lokala avdelningen att det exempelvis bör satsas mer på träförädling i möbelindustrin och mindre på energislukande kemiska träindustrier som ger få jobb.

Vidare säger man att nej till kärnkraft för Åtvids del leder till samhällsnyttiga lågenergi produkter i Örsättersfabriken och sysselsättning för yrkesarbetare — inte för robotar. Ett nej betyder också att fler får jobb i skogsnäringen och att det finns en framtid för flistillverkning i Vrånghult.

Osten bort för 250 kr vid rekord för Ekvik

Åtvidabergsrekordet vad gäller högsta utrop för hemystad ost ligger just nu på 250 kr. Så mycket var det man hamnade på som mest vid Ekviks kyrkliga syförenings auktion i Broddebo missionshus på fredagen. Auktionist var Karl-Gustav Björk från Lingham.

Att denne fick full fart på budgivningen framgår dessutom av att auktionen tillsammans med försäljning och lotterier inbringade 9 807 kr. Ett nytt prydligt försäljningsrekord med ungefär 700 kr.

Kvällen inleddes av pastorsfamiljen John Byström, som höll en andaktsstund och även sjöng och spelade. Vidare förekom servering och tombola. Precis som förr om åren trängdes och trivdes massor av folk i missionshuset.

Avslutning i ÅSS. På måndagen avslutades höstens olika simkurser i Åtvidabergs simsällskaps regi. Omkring 120 barn i olika åldrar har deltagit i kurserna, som man räknar med ska fortsätta också under våren. Under avslutningen utdelades en hel mängd diplom och dessutom firade man med läsk och glass. Nästa större begivenhet för simsällskapet är det traditionella blöta luciafirandet i simhallen. Blött eftersom de mera skämtsamma inslagen föregår de stämningsfulla. Luciafirandet äger rum på lördag då man samtidigt anordnar skolmesterskap i simning.

Julen 1979 i Åtvidaberg

Ingemar Ericsson —

Åtvidabergs kulturstipendiat

Kulturnämnden i Åtvidaberg har utdelat 1979 års kulturstipendium till musikedirektör Ingemar Ericsson. Han är därmed den ende i Åtvid som fått såväl det kommunala kulturstipendiet som motsvarande stipendier av Lions och Rotary. Ingemar Ericsson är 39 år och har sedan 1970 haft Åtvids församling som arbetsgivare.

Under Ingemar Ericssons ledning har det kyrkliga musiklivet i församlingen blomstrat utan liknelse. Likt ringar på vattnet har musiken både kvantitativt och kvalitativt genom hans entusiasm, engagemang, intellekt och kunnande spritt sig i allt vidare cirklar. Även utanför kyrkan och utanför kommunen.

Några exempel. Vid den stora adventskonserten på söndag står han för program och ska hålla ihop bortåt 120 sångare och musiker. På musikhögskolan i Stockholm har man börjat förvånas över att så många elever kommer från lilla Åtvid. Hans nu upplösta ungdomskör avslutade med en konsert i Notre Dame.

Ingemar Ericsson är inte bara en ovanligt duktig musiker och musikledare. Han går också mycket noggrant till väga vid val av musik till såväl små enkla förrättningar som stora konserter. Han har även en be-

stämd vilja med och uppfattning om musikens roll i kyrkan.

I just den frågan har vi här låtit kulturstipendiaten, kantorn, agnostikern, tänkaren och människan Ingemar Ericsson komma till tals. Hans artikel bör läsas, och begrundas, av var och en som är det minsta intresserad av musik i kyrkan.

Teckning:

CAROLINE ADELWARD

I Fröjerums missionshus samlades på lördagen ett 70-tal personer för att vara med om Yxnerrums kyrkliga syförenings traditionella missionsförsäljning. Kyrkoadjunkt Göran Dellskog inledde med en betraktelse om ljuset i advent. Auktionsförrättare var för 29:e gången Gunnar Orrklint och i vanlig ordning blev det god fart på försäljningen av hemystade ostar och allt möjligt annat hemlagat och handarbetat. Tillsammans med servering och lotterier inbringade auktionen 5 800 kr.

Julen 1979 i Åtvidaberg

"Jag kommer att måla hela livet"

Tyskfödd konstnär inspireras av Björsättersnaturen

— Jag kommer utan tvekan att måla hela livet. Men om jag skall satsa helt på det, vilket jag helst vill, därom är jag oviss. Så tveksamt uttalade sig konstnären Gisela Eliasson, Björsäter, för bara några år sedan. Numera målar hon på heltid och lite till — i både akvarell och textil. Som lovordad akvarellist ger hon sina intryck av främst den nordiska naturen och i applikationerna berättar hon ur sitt förflutna. Konstnresset och anlagen har alltid funnits. Som barn målade hon bl a blommor. Men hennes väg har därför ingalunda pekats rakt mot konstnärsbanan. I det omänskliga krigets och efterkrigstidens Tyskland där hon levde under uppväxtåren, ansåg hennes familj — även om fadern gav henne sitt fulla stöd — att konstnärsbanan var svår och farlig. Det fanns så många konstnärer som hungrade, framhölls det.

Född 1934 bodde hon som barn på en lantgård utanför Aisfeld i Oberhessen. Hennes far var borgmästare i en by där. Själva började hon skolan under kriget. Utmed hennes tre km långa skolväg hade de vuxna grävt skyddsvärn, som barnen kunde söka skydd i och på vintern hade de lakan över sig för att inte synas mot snön. I närheten fanns nämligen en stor tysk ammunitionsfabrik under jord. Hela området bevakades därför enormt av allierat flyg. Man sköt på det mesta som rörde sig där. Sista krigsåret kunde vi inte alls gå till skolan, berättar Gisela Eliasson.

Även kontakt

Men hon fick också kontakt med

många nationaliteter som barn. På vår gård, säger hon, fanns många fångar som tvångsarbetare. Det var ryssar, polacker, fransmän, serber och ungrare. Vi barn fick fin kontakt med dem. Ty även om de var avvisande mot vuxna tyskar, var de snälla mot oss. Bl a var det två ryska flickor, den ena hette Nina, som jag blev god vän med. De berättade ofta om sitt hemland och väckte mitt intresse för rysk litteratur.

Kort efter kriget hade också två norska konstnärer på väg till Paris kommit till gården och fått stanna där sex veckor. Det blev senare av stor betydelse för Gisela.

Efter kriget var det svårt med arbete i Tyskland. Människor för-

sökte försörja sig på alla sätt. En balettdansös t ex startade en balettskola och 1945 startade en målarskola och skulptör i en målarskola.

I målarskola

— Jag var elva år då och en bror kom hem och berättade att han sett ett anslag om målarskolan. Konstnärinnan var Benedikta Grünwald och i hennes målarskola gick jag en eftermiddag i veckan under sju år. Skolan hade ofta utställningar och jag minns hur stolt jag var, när min första tavla såldes.

— Benedikta Grünwald började övertala mig att fortsätta. Trots motstånd i min familj och svårigheterna att komma in vid skolan provade jag in som 18-åring och blev antagen vid Werkkunstschule i Offenbach am Main, numera konsthögskola.

— Utom judisk ungdom, som gavs företräde för att gottgöra något av det fruktansvärda som hände under kriget, fanns där bl a flera unga soldater. Några hade suttit i rysk fångenskap och tecknat mycket under tiden.

Till Norge

— Ekonomiskt var det svårt första tiden. För att tjäna pengar arbetade jag vid sidan om studierna på en tvålfabrik. När jag fick stipendier gick det litet bättre.

— Fyra och en halv termin gick jag i Offenbach am Main. Men de konstnärer vi fått som vänner i Norge, tyckte att vi hade det fattigt och svårt i Tyskland och att jag borde komma till Norge. Därför för jag till Oslo och dess Konst- och hantverksskola 1954. I Norge, där jag bodde hos konstnären Odd Tandberg, kom jag in i en krets av konstnärer, av vilka flera i dag är riktigt stora namn. Och vi träffas fortfarande varje år.

Nära naturen

— När jag 1955 återvände hem till Tyskland räknade jag med att ta en avslutningsexamen, som man kunde göra vid tyska konstskolor. Jag började för lärare i Darmstadt. Under tiden gifte jag

mig med en norrman och fick 1957 en dotter. 1958 flyttade vi så till Linköping.

I Björsäter, där familjen bor sedan 1968, byggde de en villa med vacker utsikt över sjön Teden. Därmed bor Gisela Eliasson åter, precis som under barndomen på lantgården Oberhessen, nära naturen.

Uppehåll

Första tiden i Sverige gjorde hon ett uppehåll i måleriet. När hon sedan 1964 återupptog konstaktiviteten tyckte hon därtill att den förde henne in i en återvändsgränd. I stället sökte hon genom bl a vuxenskolestudier och sjukvårdspraktik finna vägar till andra arbetsuppgifter. Det gav henne en kontakt med människor, som hon saknat, och när hon vid sidan därom började måla igen kände hon hur det lossnat.

— Utställningsdeltagande, bl a i Vårsalongen i Åtvidaberg, där jag var med första gången 1973, gav också många fina kontakter med

konstintresserade besökare och inte minst andra konstnärer. Det har varit mig till stor hjälp, givit mig många vänner och inspiration, berättar Gisela Eliasson, som i dag arbetar intensivt i ateljén hemma i Björsättersvillan inför kommande utställningar.

Olika tekniker

Under sin utbildning påverkades hon av både lärare och av den tyska expressionismen. Och hon arbetade gärna lite åt det abstrakta hållet. Tidigt målade hon djur och en tid mycket porträtt. Hon har arbetat med olika tekniker, i Norge bl a med grafik.

— Nu dominerar akvarellmåleriet. Det har alltid fängslat mig. Akvarelltekniken ger så rika möjligheter att skildra rymd och ljus och den ger livfullhet. Ändå är akvarellmåleriet svårt och alltid en utmaning för mig.

— I akvarellerna målar jag mest naturmotiv, ibland människor. Främst tre områden har jag fäst mig vid och som jag berättar

Gisela Eliasson med några av sina applikationer. När hon målar i tyg berättar hon ur sitt förflutna, i den helt synliga applikationen om korsvirkeshuset på sin barndomsgård i Tyskland

intryck av naturen från. Det är Oberhessen, Nordnorge — jag var uppe vid Lofoten redan på 50-talet — och så naturen runt omkring mig här i Björsäter.

Målar i tyg

Sedan fem år tillbaka arbetar Gisela Eliasson också med applikationer. Jag kom på det av en tillfällighet och fann det spännande och roligt att måla i tyg, säger hon. Och det gäller inte bara när hon som konstnär målar motiven — nålar och träcklar dem — även under hela den hantverksmässiga sömnaden lever hon in i och kan påverka den tidskrävande tygmålningen.

— I applikationerna berättar jag ofta om mitt förflutna. Om det

som tränger sig på från den värld jag levde i före min Sverigetid, berättar hon inför några av sina textila konstverk, som visar hur levande både landskap och människor från den tiden står för henne.

Hon har vid detta laget en hel del separat- och samlingsutställningar bakom sig. Bl a berättar en pärm med bilder och klipp även om en utställning i Köln.

Gisela Eliassons berättelse om sig själv är ödmjuk, nästan blygt tystlåten. Men den döljer inte den stora glädje hon upplever över det ökade intresse för och den erkänsla hon fått röna för det allt mer mognande konstnärskap och den måleriska känsla som kommer till uttryck i hennes konst.

BERTIL FRANSSON

Akvarellerna dominerar i Gisela Eliassons måleri. Men hon upplever det också spännande att måla i tyg, där hon ofta känner behov att berätta om miljöer och händelser som varit. Här arbetar hon med ett bromotiv. Bakom skymtar en ruinstad i applikation och delvis skymt av lampan, ett akvarellporträtt av dottern Gro

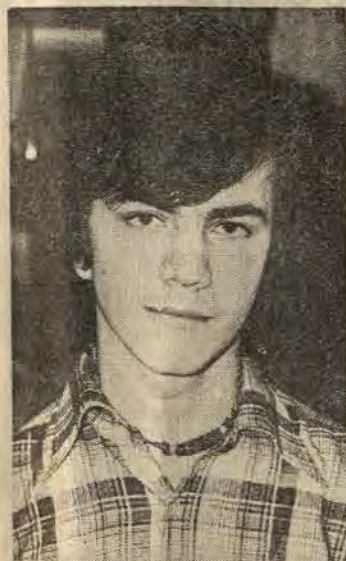

En gammal gårdsinteriör så som Gisela Eliasson berättar den med tyg, nål och tråd

Julen 1979 i Åtvidaberg

Kravaller i Klockarängen

Sommaren 1982 blossade en tvist upp i gamla Åtvid. De härskande kommunhövdingarna hade beslutat att en ny väg skulle byggas genom den natursköna Klockarängen. Naturligtvis protesterade en massa människor, men vad hjälpte det? Kommunhövdingarna struntade i dem och sade att allt var redan fixat och klart. Det var bara en tidsfråga när vägen skulle börja byggas.

Det här är Mats Karlsson. Han är 16 år och studerar på Katedralskolan i Linköping. Inriktningen är klar, han ska bli yrkesmilitär. Bra för armén. Medan vi andra går miste om en talang inom ett helt annat område: skribentens

Förra året gick han på Alléskolan i Åtvidaberg och skrev då bl a den här uppsatsen. Det är en ovanligt bra skriven uppsats. Ett ironiskt kåseri med den stora debatten om Klockarängen som bakgrund

Me nu härsknade folket till och man organiserade en kommitté som skulle värna om ängens bevarande. Kommittén bestod av lärarna O Soederbech, Inger Rallarsson, Gunnar Jönsson och även Ingers son Jürgen samt Christina Elfält och ett tiotal andra. De namngivna personerna fungerade även som dess styrelse.

På kommitténs första möte diskuterade man olika åtgärder för att få kommunen att ändra åsikt. Jürgen var som vanligt ivrig och föreslog att man skulle kasta in en brandbomb i kommunalhuset. Idén blev förkastad på grund av att detta kanske skulle uppfattas som ett mordhot.

Soederbech föreslog en fågelstudie kl 6 en morgon. Men vad det hade med saken att göra var det ingen som begrep.

□ KOMMUNEN NICKADE JA

Så en dag fick en vägfirma ett anbud att bygga vägen genom Klockarängen. Firman bestämde ett datum och kommunen nickade ja. Men motståndsrörelsen hade en spion i kommunstyrelsen och fick därigenom reda på datumet. Kommittén organiserade ett möte på Klockarängen för att hindra trädfällningen. Jürgen Rallarsson lyckades engagera sina flottkompisar och de anlände i en roddbåt på kanalen.

Men kommunen hade fått nys om motståndsmötet och de fick polisen (som kanske drömde om ett nytt bråk liknande det uppe i Stockholm 1968) att ställa upp med kravallutrustningen. Även

hemvärnet hade fått anbud men de visste inte på vilken sida de skulle ställa sig.

Kl 5 den stora dagen stod 635 personer vid Klockarängen och väntade på fienden. Nere vid Järnvägsgatan stod en förtrupp på fem man med walkie-talkie och väntade på vägbyggarna. Kl 5.32 anlände en polisbil till Järnvägsgatan och grep tre man. De övriga lyckades fly och larmade Klockarängen.

□ SPION I LAMPAN

Polisen skickade upp en spion i en av lamporna på Kopparvallen för att se vad bråkmakarna höll på med. Sedan gick den första poliskedjan till attack.

Poliserna bad demonstranterna att flytta på sej, men det fick ingen effekt. Då drog polisen upp sig första ess ur ärmen. Man hade fixat tre polishundar från Linköping. Egentligen hade man fått fyra men en var polischefens stråvhåriga tax och den hade man ingen användning för.

Djurvännen Soederbech hade förutsett detta med hundarna och drog upp en stor saftig kotllett ur rockfickan. Han visade upp kotlletten och slängde den över kanalen. Polishundarna for iväg och började slåss om kotlletten. Polisen såg snopet efter de odisciplinerade vovvarna och började fundera på nästa drag.

□ MOTORSÅG I KANALEN

Polischefen fick en fin idé och kommanderade ner tre poliser med var sin motorsåg och grodmansdräkt i kanalen för att göra

"När solen gick ner så var Klockarängen förvandlad till en festplats där ockupanterna firade sin seger"

ett överraskande anfall från sjösidan. Grodmännen hoppade ner i vattnet och simmade iväg. Men en villade bort sig och simmade i väg mot ÅSSA.

De andra två tog emellertid rätt väg och kom fram till landningsplatsen. Fast en råkade starta sin motorsåg och drogs iväg ut i By-sjön. Den andre upptäcktes av flottans gossar som kastade ut mat åt änderna mot honom så att han blev attackerad av 57 ändar.

Då kallades kravallpolisen in och de gick till attack. Men demonstranterna hade grävt en vallgrav full med lera och kamouflerat den. När poliserna trillat i graven blev de tvungna att lämna sin kravallutrustning i leran och försöka rädda sig själva. Då satte polischefen in sitt sista kort: 20 specialutbildade fallskärmspolis.

□ RYSSEN ÄR HÄR

De transporterades med tre helikoptrar till ängen och fick hoppa ut. Samtidigt stod hemvärnschefen Arne Halsén med sin kampgrupp och blickade ut över Åtvidaberg från ett hustak vid torget då han fick syn på, som han trodde, fiendliga fallskärmsjägare. Han ryste till och vrålade till sina hjältar:

— Alarm, ryssen är över oss!
— Vad? undrade en man med dålig hörsel.

— Ryssen har släppt ner fallskärmsjägare nästan vid Klockarängen, sade A Halsén när han studsat ner från taket.

— V-v-v-v ska vi göra, undrade en mindre modig man i ledet.

— Vi ska naturligtvis nedkämpa dom, svarade den tappre chefen. Han såg ut över sina män och fortsatte: Bajonett på! Tvätätsskolonn efter mej! Marsch!

Avdelningen ramlade iväg mot okända mål.

□ POLISER DALADE

Vid Klockarängen dalade poliserna ner mot ockupanter som undrade vad som höll på att hända. Poliserna hade tydligen glömt att det fanns träd på landningsplatsen. Följden blev att sju fastnade hjälplösa i träden. Dessutom plumsade tre i kanalen under stora hurrarop från demonstranterna.

De övriga tio som landat på moder jord försökte trassla sej ur linorna. Poliserna låg där och trasslade i ett par minuter innan man började komma loss. Då den första polisen var fri hade även A Halséns kampgrupp anlant med karbinner och bajonetter i högsta

hugg. De stormade in bland fallskärmspoliserna och ett vilt slagsmål utbröt. A Halsén själv presenterade sig för polischefen:

— Kapten Halsén, chef för Åtvidabergs hemvärnsavdelning, som snart tagit kontroll över de flentliga sabotörerna.

□ ELD UPPHÖR

— Eld upphör, vrålade han. Återsamling vid polisstationen! Kommungubbarna rusade fram och undrade vad som nu skulle hända.

— De får behålla sin gräsplätt, sade polischefen mellan sina krampryckningar. När solen gick ner var Klockarängen förvandlad till en festplats där ockupanterna firade sin seger. G Jönsson höll ett segertal:

— Kamrater, vi har i dag sett prov på den gamla kampvilja som gror i oss åtvidabergare. Vi har trots ett stort underläge i resurser värvat oss mot en stor fiende som velat göra om denna grönskande äng till en bullrig väg. Men, som sagt, samarbete och styrka och om denna äng ännu en gång blir hotad skall våra efterföljande kämpa lika tappert som vi!

Han visste inte att han skulle få rätt. Men det är en annan historia.

MATS KARLSSON

"GRAMMEFON"

På Bruksgatan på morfars tid det blev en sensation, då Vastessons gick sta en dag och köpte "grammefon".

En låda med en tratt, en vev, ett stift som gav musik, när det gick runt en platta, ja, nog var väl det mystik?

Man samlades från Stenhusgatan, Alserum och Berg att höra denna nyhet, som nu nått Åtvidaberg.

För fem öre man kunde vid ett öppet fönster stå och höra "Kopparslagar'n" flöda ut ur tratten då.

Ett himmelskt ljud, man glömde slit och fattigdom och nöd och kände att en människa ej lever blott av bröd.

Visst har det väl i Åtvid funnits mängen sensation, men knappast någon större än Vastes "grammefon" ...

12/12

ÅFF missar IFK-forward

Förhandlingarna mellan Ätvidabergs FF och Degerfors om spelarna Mats Karlsson och Leif Elving blir segslitna. Parterna skulle träffats i måndags men det blev endast telefonkontakter. Den 18 december är det meningen att affären skall lösas. I varje fall hoppas man det i Ätvidaberg.

I dag blir det klart om Ulf

Spångberg, Derbys mittfältare, får det jobb han sökt i Ätvidaberg. Först då blir det bestämt om Ulf väljer ÅFF eller stannar i Derby även nästa säsong.

Tomas Andersson, IFK Norrköpings B-lagscenter som har skrivit på för Västerås SK, är fortfarande intressant för Ätvidaberg.

— Han är inte helt bortkopplad

ännu. Vi får se vad som händer, säger Olle Boman i ÅFF-styrelsen.

— Vi vet inte så mycket heller, säger Gunnar Monier i IFK Norrköping. Vi har inte varit i kontakt med varken Västerås eller Tomas. Men det kan mycket väl bli Ätvidaberg också.

Däremot är det klart att Jonny Efraimsson från IFK Motala är ett avslutat kapitel för Ätvidaberg. Han har skrivit på för Hammarby. IFK Norrköping förlorar förutom Tomas Andersson och Janne Jonsson (Kick eller Hagahöjden) också Tomas Erixson som går till Hallby.

ÅKE STOLT

Var med i CORRENS JULPUSSEL GUTH-TECKNING I FÖRSTA PRIS

Som vanligt ställer vi till med en liten tävling på julsidorna från Åtvid. I år i form av ett JULPUSSEL. Det gäller alltså att leta reda på ur vilken annons på Julsidorna från Åtvidaberg som resp pusselbit är hämtad.

Sedan är det bara att skriva annonsörens firmanamn på svarskupongen nedan.

Den först öppnade rätta lösningen belönas i år med en teckning av den inte minst för alla Correspondentens läsare välkände konstnären Lars Guth. De tio andrapristagarna får varsin stor ask choklad att mumsa på.

Vi vill gärna dela ut priserna före jul. Därför måste vi ha svaren **senast den 19 dec kl 12.00** under adress: **Correspondenten, Box 62, 597 00 Åtvidaberg**. Märk kuvertet: **Julpussel**.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12

LÖSNING

1.	7.
2.	8.
3.	9.
4.	10.
5.	11.
6.	12.

Namn

Adress

Postadress

Olov Lindman, t.v. gratuleras av Åtvidskorpens ordförande Ulf Hallberg

Motionär i Åtvidaberg vann en Englandsresa

— Det mesta jag vunnit på torget förut är en burk ärter.

Det sade en nöjd Olov Lindman i Åtvidaberg sedan han på måndagen fått besked om att han vunnit en Englandsresa på motion. Det hände sig i oktober att han deltog i sparbankspromenaden, där också Åtvidskorpen är medarrangör. Därmed fick han ett lottnummer till dragningen.

I slutet av förra veckan blev det klart att någon i just Åtvid av alla korpöreningar i Östergötland skulle få en resa att dela ut. Olov

blev den lycklige. Före och efter i nummerordning låg två Valdemarsviksbor.

I mars sticker Olov Lindman iväg över Nordsjön med frugan. Man åker tillsammans med en rad andra korpäre.

Ulf Hallberg, som delade ut pris och blommor, berättar att det är andra gången Åtvid gynnas. Förra gången gällde det en plats på planet till Sri Lanka. Och tillbaka.

Halka i Falerum orsak till dikeskörning

Det såg nog så dramatiskt ut för den bilist som på måndagseftermiddagen utanför Falerum på vägen mot Rumma plötsligt blev varse ett lyse ett stycke ner på branten vid sidan av vägen. När han stannat såg han att det som lyste var innerbelysningen i en bil som kört av vägen. En kvinna låg halvt om halvt utanför bilen.

Dessbättre var det inte så allvarligt som man först kunnat tro. Kvinnan var oskadd om än chockad. Oskadd var också den ende passageraren, en hund.

Kvinnan hade kommit körande från Rummahället och i en högerkurva fått sladd på sitt fordon. Efter att ha törnat emot ett stenblock fått ytterligare några sladdar blev bilen slutligen stående mot ett träd nere i en brant på vänster sida av vägen.

Fordonet blev så illa åtgånget att det måste bärgas från platsen.

Tidigare på dagen inträffade en avkörning på vägen mellan Falerum och Forsaström. En bilförare från Åtvid kom av vägen och kolliderade med en telefonstolpe. Bi-

len blev ordentligt tilltygad medan föraren klarade sig helskinnad. Här liksom på platsen för den första avkörningen konstaterade polisen att det rådde halt väglag.

18
12

Värna skola säljs. Kommunstyrelsen beslutade på måndagen att sälja Värna f.d skola till Klas Våge Wärn i Värna för 140 000 kr. I köpet ingår även gamla Ålderdomshemmet Solgårda med uthus.

Avstår från förköpsrätten. Kommunstyrelsen har beslutat avstå från den kommunala förköpsrätten till f.d prästgården i Yxnerum. Tomtarealen uppgår till 4 500 kvm och köpeskillingen till 560 000 kr. Likaså avstår man från förköpsrätten beträffande Borkhult 2:41 i Yxnerum. Där uppgår arealen till 3 200 kvm och köpeskillingen till 25 000 kr. Slutligen avstås från förköpsrätten till Havren 1 i Åtvid. Tomtarealen är där 6 786 kvm och köpeskillingen 2 175 000 kr.

Ökad SYO-verksamhet. Kommunstyrelsen tillstyrker att skolstyrelsen får tilläggsanslag med 35 000 kr nästa år för en tillfällig utökning av SYO-konsulenttjänsten med 15 timmar i veckan. Orsaken är att intagningen till gymnasieskolan i fortsättningen kommer att ske på grundval av höstterminsbetyget i årskurs 9 och att man under övergångsåret behöver ökade resurser.

Hälsövardsnämnden uppmanas av kommunstyrelsen att i fortsättningen inte ändra på regler och paragrafer när det gäller sophämtning utan att först tala med gatukontoret och entreprenören. Eftersom de senare instanserna inte känt till att hälsövardsnämnden på senare år låtit ägare av fritidshus slippa kravet att hålla soptunnor har ändå avgifter motsvarande 2 457 kr påförts. Kommunstyrelsen har beslutat att renhållningsentreprenören skall hållas skadeslös för sina utgifter.

Regeringsrätten:

Riktigt ks-beslut i Åtvid att förlänga konsulenttjänst

Den 19 december 1977 beslutade kommunstyrelsen i Åtvidaberg att utannonsera en tjänst för, som det hette, näringslivs-, sysselsättnings-, planerings- och informationsfrågor. Tjänsten skulle tillträdas den 1 augusti 1978. Vidare beslutade kommunstyrelsen att förlänga Emes Olssons uppdrag som näringslivskonsulent fram till den dagen och därefter den tid som ansågs erforderlig för att sätta in efterträdaren i den pågående verksamheten.

Kommunstyrelsens beslut i frågan överklagades av musikkdirektör Eskil Andersson som bl a kla-

gade över att ärendet inte varit föremål för lagenlig beredning och att tidigare besvär i den här frågan ännu inte avgjorts.

Länsstyrelsen funderade på ärendet ända till i somras och beslutade i mitten av juli att lämna besvaren utan bifall.

Länsstyrelsens beslut överklagades omgående till regeringsrätten som för ett par veckor sedan beslutade att inte ändra på länsstyrelsens beslut. Dvs det har i målet inte framkommit något som visar att det överklagade beslutet är olagligt enligt 7 kapitlet i paragrafen i kommunallagen.

Nämnder och styrelser i Åtvid:

Ca 400 platser ska besättas Kvinnor rycker fram — sakta

På fredag ska den nyvalda kommunfullmäktigeförsamlingen i Åtvid utse vilka personer som ska få förtroendet att under åren 1980—82 styra och ställa i nämnder och styrelser. Sammanlagt ska nästan 400 ordinarie ledamöter och suppleanter utses. Så det blir till att fylla på vattenkaraffen ordentligt för fullmäktiges ordförande Olof Sandqvist.

Av valberedningens förslag framgår att kvinnorna rycker fram. Dock inte särskilt mycket. Man tar 17 ordinarie platser mot 15 under den föregående mandatperioden. Det innebär en åttaprocentig representation för kvinnornas del.

På suppleantsidan besätter kvinnorna nu knappt 50 platser mot ett 30-tal förra perioden. Då anförtröddes spinnisidan en vice ordförandepost. Det var Vivan Dahlgren (s) i fritidsnämnden. Perioden 1980—82 får man ingen presidiepost alls.

Typiska "kvinnonämnder" är uppenbarligen skolstyrelsen med 12 kvinnor bland de 22 ordinarie och suppleanterna och sociala centralnämnden med 9 kvinnor och 13 män.

□ Valsamverkan

När det gäller fördelningen av antalet platser i nämnder, styrelser osv blir det inga större förändringar. De icke socialistiska partierna gick ihop i s k teknisk valsamverkan vilket innebär att socialdemokraterna också i fortsättningen får en rösts övervikt i alla sammanhang.

Valresultatet ledde inte heller till några stora omvälvningar. Moderaterna tog över en ordinarie plats i skolstyrelsen efter centern som i sin tur förhandlade sig till folkpartiets ordinarie plats i kulturnämnden. I övrigt bytte några suppleantplatser ägare.

□ Undantaget som . . .

Redan till förra mandatperioden genomdrev socialdemokraterna vad som kallas begränsat majoritetsstyre. Dvs man tar samma hand om samtliga ordförande- och vice ordförandeposter.

Frånsett undantaget som bekräftar regeln: trafiksäkerhetsnämnden.

Där har man erbjudit Knut Tingebjörk att sitta kvar som ordförande på en socialdemokratisk stol.

Kommunens högsta verkställande organ, kommunstyrelsen, får samma gamla besättning som förra perioden. Dock med den skillnaden att Göte Edlund tar över ordförandeskapet efter Carl-Eric Ahlström och att Evert Johansson blir ny vice ordförande efter Göte Edlund.

□ Förslaget

Valberedningens förslag till några av nämnderna och styrelserna ser ut på följande sätt:

Kommunstyrelsen: Göte Edlund, ordf, Evert Johansson, vice ordf, Arne Johansson, Berth Törngren, Lennart Fogelqvist, Carl-Eric Ahlström, Sigvard Önnegren, Yngve Jonsson, Gösta Gagenfeldt, Carl G Nilsson och Bengt Persson.

Lönenämnden: Carl-Eric Ahlström, ordf, Agne Fast, vice ordf, Göte Edlund, Hans Hammarlund, Åke Andersson, Berit Marcus och Olof Lagerlöf.

Centrala byggnadskommittén: Lennart Ek, ordf, Arne Johansson, vice ordf, Einar Jonsson, Ragnar Gustafson och Anders Johansson.

Trafiksäkerhetsnämnden: Knut Tingebjörk, ordf, Lennart Fogelqvist, vice ordf, Gösta Brindmarck, Sven-Tore Svensson, Bo Önnegren, Paul Blücker och Lennart Johansson.

Valnämnden: Lennart Karlsson, ordf, Stig Strömberg, vice ordf, Stig Johansson, Karl Gösta Jonsson och Sigvard Tingefors.

Civiltjänstnämnden: Roland Karlsson, ordf, Bernt Skogh, vice ordf, Britt-Louise Carlzon, Harry Johansson och Kurt Höckert.

Brandstyrelsen: Bror Nilsson, ordf, Nils Eriksson, vice ordf, Arne Hanström, Roland Karlsson, Lennart Lindwall, Ingemar Gustafsson och Sigvard Tingefors.

□ Åtvidbergshem

Stiftelsen Åtvidbergshem: Evert Johansson, ordf, Agne Fast, vice ordf, Hans Hammarlund, Ragnar Gustafson och Johan Adelsvärd.

Polisinspektör Knut Tingebjörk är undantaget som bekräftar regeln. I Åtvidberg har socialdemokraterna genomfört s k begränsat majoritetsstyre, dvs man besätter samtliga ordförande- och vice ordförandeposter. Utom i trafiksäkerhetsnämnden. Där har man erbjudit den partipolitiskt obundne Knut Tingebjörk att från en socialdemokratisk pall sköta ordförandeskapet

Byggnadsnämnden: Evert Johansson, ordf, Lennart Fogelqvist, vice ordf, Lennart Carlsson, Östen Mild, Lars Asmundsson, Sven Carlsson och Sven Ternstedt.

Fritidsnämnden: Lennart Linnerstedt, ordf, Bill Hallberg, vice ordf, Vivan Dahlgren, Arne Lundqvist, Allan Bengtsson, Bror Lindgren, Sverker Elwing, Bo Göran Nilsson och Lennart Karlsson.

Skolstyrelsen: Roland Johansson, ordf, Stefan Hermansson, vice ordf, Arne Forss, Karl-Erik Björk, Tommy Gustavsson, Wide Hellman, Lillies Rydberg, Ing-Britt Solvestad, Ann-Sophie Söderberg, Tor Nyberg och Eva Anund.

□ Kulturnämnden

Kulturnämnden: Lennart Hjort, ordf, Sven Sjö, vice ordf, Bengt Samuelsson, Egon Axelsson, Arne Fallman, Gunnar Rudberg och Gösta Adelsvärd.

Sociala centralnämnden: Gö-

ran Pettersson, ordf, Gösta Brindmar, vice ordf, Stig Strömberg, Sture Andersson, Gunnar Andersson, Anita Kindén, Thyra Andersson, Bertil Ristenstrand, Brita Petersson, Vincent Melin och Olof Lagerlöf.

Handikapprådet: Gösta Brindmar, sammankallande, Stig Strömberg och Bertil Gustafsson.

□ Pensionärsrådet

Pensionärsrådet: Göran Pettersson, sammankallande, Berth Törngren, Gösta Gripp, Sylvia Karlsson och Brita Petersson.

Hälsovårdsnämnden: Lars Nestor, ordf, Göte Karlsson, vice ordf, Roland Andersson, Bernt Skogh, Gunnar Carlsson, Rolf Wilhelmsson och Karl Evert Asklöf.

Arvodeskommittén: Hans Andersson, ordf, Göte Edlund, Evert Johansson, Birgit Johansson, Åke Andersson, Tor Nyberg och Bengt Persson.

CHRISTER BERG

Byggarbetsnämnden. Till Åtvidbergs kommuns ledamot i byggarbetsnämnden i kommunförbundets länsavdelning har kommunstyrelsen utsett Evert Johansson.

Åtvidbergshus i Gostas park. Som väntat har kommunstyrelsen antagit planeringsutskottets förslag att anta anbudet från L E Lundberg/Åtvidbergshus beträffande utbyggnad av Gostas park.

Kommunal arbetstid. Kommunstyrelsen har fastställt den kommunala arbetstiden nästa år. Några större förändringar blir det inte jämfört med i år. I princip säger kommunstyrelsen ja till förslaget att jobba in helgdagsaftnar. Men i gengäld säger man nej till sommartid.

Nu är man klar med färdtjänstreglerna

Sociala centralnämnden har nu återigen antagit förslag till nya regler för den kommunala färdtjänsten. Förra gången var man litet för snabb eftersom man då aldrig hört efter hur DHR och handikapprådet såg på saken. Då stoppades ärendet i fullmäktige.

Några större ändringar har dock inte den nya remissomgången medfört. Det skulle i så fall vara att varje resandes egenavgift utgör 15 procent av taxameterkostnaden mot tidigare försäkringskostnad 20 procent.

Från början var det meningen att de nya reglerna skulle trätt i kraft den 1 oktober i år för att sedan prövas fram till halvårsskiftet 1980. Nu gäller försöksperioden 1 april 1980—31 mars 1981.

I korthet innebär det nya förslaget att färdtjänsten gäller obegränsat antal resor. Personer över 85 år erhåller automatiskt färdtjänst. Resor får företas utanför kommungränsen. Kommunen bidrar maximalt med det belopp som motsvarar gällande milkostnad multiplicerat med 4, dvs i runda tal 100 kr.

Färre men mest. Sociala centralnämnden har nu beslutat om vilka tidningar man skall prenumerera på till kommunens Ålderdomshem. Östergården i Åtvid minskar antalet tidningstitlar med fyra till elva. De fyra som försvinner är specialtidningar inom foto, musik osv. Ålderdomshemmen i ytterområdena får nöja sig med sju olika tidningar.

Välbesökt i Grebo. Av fritidsgårdarna i Åtvidaberg är det lokalen i Grebo som relativt sett är mest välbesökt. Där har man under november haft ungefär 18 besökare per gång under de åtta kvällarna och ungefär 37 besökare per gång på söndagseftermiddagarna. Timmergården i Eksätter är inte lika lockande. Dit kom bara i genomsnitt sex besökare per arrangemang. Fritidsgården Lyktan i Åtvid noterar 20 ungdomar per vardag på dagtid och 47 på kvällarna.

Med ett par malmjusstakar avtackades på tisdagen de båda ledamöter som nu lämnar sina platser i sociala centralnämnden. De båda är socialdemokraterna Arne Nilsson och Berth Törngren. Nämndens ordförande Göran Petersson höll ett tacktal och överlämnade gåvorna vid det avslutande samkvämet.

Föreningarnas bidragstio-i-topp

Åtvidabergs IF är den förening i Åtvid som under 1979 fått mest bidragspengar av alla från kommunen. Det framgår av en sammanställning som fritidsnämnden gjort till årets sista sammanträde på onsdagen. 1978 toppades listan av Friluftsförbundet som i år hamnat på fjärde plats. AIF var förra året tvåa och AFF trea.

Årets bidragstopp ser ut så här: 1) Åtvidabergs IF 39 024 kr; 2) AFF 38 865 kr; 3) Grebo IK 33 267 kr; 4) Friluftsförbundet 28 855 kr; 5) Åtvidabergs ridklubb 28 736 kr; 6) Hannäs IF 24 410 kr; 7) Falersums IF 24 389 kr; 8) Åtvidabergs simsällskap 23 411 kr; 9) Åtvidabergs golfklubb 20 513 kr; 10) Björsätters SK 19 998 kr.

Föreningsbidrag. Fritidsnämnden i Åtvidaberg beslutade på onsdagen att bevilja följande föreningar bidrag: Åtvidabergs badmintonklubb 236 kr i lägerbidrag, Björsätters SK 146 i ledarutbildningsbidrag, Åtvidabergs motorklubb 500 i ledarutbildningsbidrag, Grebo skid- och motionsklubb 249 i ledarutbildningsbidrag, Fältbiologerna 250 i ledarutbildningsbidrag och SSU Facket 770 i ledarutbildningsbidrag. Vidare beviljades Åtvidabergs badmintonklubb att få disponera sporthallen kostnadsfritt 3 januari för tävlingen Nyårssmälla.

Minigolf trots allt? Vid behandlingen av 1980 års budget ströks fritidsnämndens önskemål om 100 000 kr för en minigolfbana i Folkparken. Men nu kanske det ändå blir av med minigolf i parken. Inom kort ska en delegation med representanter för såväl fritidsnämnden som pensionärsföreningen åka till Ljungsbro och titta på en begagnad golfbana. Den har utbudits för 5 000 kr. Är den bra, så blir det kanske köp av, så att man åtminstone kan få en provisorisk minigolfbana till Åtvid. Pensionärsföreningen har förklarat sig villig att hjälpa till med projektet.

Avtackade för fritid. På onsdagen hade fritidsnämnden sitt sista sammanträde för året och för hela mandatperioden. Vid det efterföljande samkvämet avtackades fyra ledamöter som nu slutar som förtroendemän inom fritidssektorn. De fyra är Karl-Melker Kindstrand, Göran Klint, Thord Nylinger och Börje Bjernhagen. De två förstnämnda har suttit med i fritidsnämnden åtskilliga år.

En bråkdel. Fritidsnämnden har konstaterat att man i år överskridit sitt anslag under kontot Ungdoms- och fritidsverksamhet, ledarutbildning. Man hade 141 000 kr att röra sig med och har gjort av med 141 208 kr. Ett överskridande med 0,15 procent!

Ingemar Ericsson —

Åtvidabergs kulturstipendiat

Kulturnämnden i Åtvidaberg har utdelat 1979 års kulturstipendium till musikdirektör Ingemar Ericsson. Han är därmed den ende i Åtvid som fått såväl det kommunala kulturstipendiet som motsvarande stipendier av Lions och Rotary. Ingemar Ericsson är 39 år och har sedan 1970 haft Åtvids församling som arbetsgivare.

Under Ingemar Ericssons ledning har det kyrkliga musikkivet i församlingen blomstrat

utan liknelse. Likt ringar på vattnet har musiken både kvantitativt och kvalitativt genom hans entusiasm, engagemang, intellekt och kunnade spritt sig i allt vidare cirklar. Även utanför kyrkan och utanför kommunen.

Några exempel. Vid den stora adventskonserten på söndag står han för program och ska hålla ihop bortåt 120 sångare och musiker. På musikhögskolan i Stockholm har man börjat förvånas över att så många elever kommer från lilla Åtvid. Hans nu upplösta ungdomskör avslutade med en konsert i Notre Dame.

Ingemar Ericsson är inte bara

en ovanligt duktig musiker och musikledare. Han går också mycket noggrant tillväga vid val av musik till såväl små enkla förrättningar som stora konserter. Han har även en bestämd vilja med och uppfattning om musikens roll i kyrkan.

I just den frågan har vi här låtit kulturstipendiaten, kantorn, agnostikern, tänkaren och människan Ingemar Ericsson komma till tals. Hans artikel bör läsas, och begrundas, av var och en som är det minsta intresserad av musik i kyrkan.

CHRISTER BERG
Teckning
CAROLINE ADELSWÄRD

Musiken — gäckande vinden som blåser vart den vill

Regeringsrättsrådet Gustaf Petrén:

Kommunstyrelsen i Åtvid bör återta påstående om "samvete"

— Även om det nu är för sent att överklaga ärendet är det ändå rimligt att kommunstyrelsen återtar den del av beslutet som innehåller påstående om att enskild kommunmedlem förorsakar kommunen skada genom att utöva kritik mot ledande personer i kommunen i och för deras offentliga verksamhet.

Det skriver regeringsrättsrådet Gustaf Petrén i sin egenskap av ordförande för medborgarrättsrö-

relsen i Sverige. Han gör det med anledning av att kommunstyrel-

sen i april förra året uttalade att en enskild namngiven kommunmedlem, Eskil Andersson, vållat Åtvidabergs kommun skada genom sin kritik av vissa kommunala beslut och förehavanden.

Utanför kompetensen

I sitt brev till kommunstyrelsen framhåller Gustaf Petrén att det är uppenbart att det inte ligger inom kommunstyrelsens kompetens att uttala omdömen om kommunmedlemmarna av detta slag. Vidare menar han att det inte kan vara någon kommunal angelägenhet att betygsätta kommunens

olika medlemmar. Kommunstyrelsen får inte förklara kommunmedlemmars verksamhet som skadlig för kommunen.

Fri åsiktsbildning

Särskilt allvarligt är kommunstyrelsens beslut, fortsätter Gustaf Petrén, när det läggs en kommunmedlem till last att han begagnar den grundlagsfästa rätten att fritt yttra sig. Den svenska folkstyrelsen, kommunstyrelsen i Åtvid inräknad, bygger enligt regeringsformen på en fri åsiktsbildning.

För den skull måste medbor-

garna få framföra sina synpunkter på olika kommunala åtgärder utan att hotas av föredömanden från kommunala beslutsinstanser, slutar Gustaf Petrén skrivelsen till Åtvidabergs kommunstyrelse.

Det var i februari 1978 som Eskil Andersson och Sigrifrid Kindgren begärde att polisen skulle göra en utredning om de kommunala myndigheterna i Åtvid handlagt en anställningsfråga (näringslivskonsulent Emes Olsson) på lagenligt sätt. Reaktionen utblev inte. I kommunfullmäktige ett par dagar efteråt läste kommunalrådet Carl-Eric Ahlström och moderaten Åke Elliot upp en skrivelse som sedermera kommunstyrelsen i sin helhet instämde i.

Åtvidabergs "samvete"

Den passus som nu påtalas av Gustaf Petrén är följande:

— Låt oss avslutningsvis beröra den skada som Eskil Andersson orsakar kommunen genom att försöka agera som Åtvidabergs "samvete". Hans försök att på olika sätt misstänkliggöra kommunens förtroendemän och befattningshavare är en svår belastning för oss i våra strävanden att skapa en positiv utveckling i kommunen. Det är till stor skada för alla parter och främjar inte kommunen och dess invånare. Vi hoppas att Eskil Andersson i stället kunde arbeta gemensamt med oss för vår kommuns bästa.

CHRISTER BERG

Avtackad kulturellt. Som bekant blir det stor omsättning av ledamöterna i kulturnämnden med anledning av den nya mandatperioden. Det betydde att inte mindre än fyra av nämndens sju ordinarie ledamöter fick blommar och hyllningsord vid samkvämet som följde på nämndens sista sammanträde i onsdags. Ålderspresidenten Gösta Adelsvärd (m) ledde avtackningsceremonin där föremålen var ordförande Keijo Niemenmaa, vice ordförande Bruno Thornberg, Ellen Jansson och Gunilla Ekström.

ÅTVIDABERG

Bokutlåningen minskar. Under november månad utlånades på biblioteken i Åtvidaberg sammanlagt 6 085 böcker. Det är en minskning med över 1 300 jämfört med samma siffror för november förra året. Utlåningen var för de olika biblioteken (med 1978 års novembersiffror inom parentes): Åtvidaberg 4 173 (4 873), Björsäter 354 (602), Falerum 402 (608) och Grebo 1 156 (1 344).

Julmiddag för pensionärer. Pensionärsföreningens torsdags- och hobbygrupper hade på torsdagen gemensam avslutning med julmiddag på fritidsgården. Omkring 50 pensionärer deltog i sammankomsten och lät sig väl smaka av det som en del kvinnliga medlemmar dukat upp. Dragspelarna Jerry Karlsson och Nils Karlsson såg till att det blev fart på både allsång och dans. Gustav Linnerstedt framförde deltagarnas tack och överlämnade en blomma till ordförande Thore Johansson.

Åtvidsbowling. Bowlinghallen har tagit ledningen i Åtvidsbowlingens grupp I, detta efter seger i årets sista omgång mot tidigare ledande Saga med 16-0. Bowlinghallen har nu 13 poäng och därefter följer Saga på 12 poäng. Två matcher är uppskjutna men har inte någon betydelse för serieställningen i toppen. Resultat: Impact-Falla 9-7, Bowlinghallen-Saga 16-0, DTT-Sambo 2-14, bäst individuellt: Yngve Petersson, Sambo, 797.

22
12

Många ärenden – snabba beslut hos fullmäktige i Åtvidaberg

Kommunfullmäktige i Åtvidaberg samlades på fredagskvällen till årets sista sammanträde där man började med att utdela årets Åtvidabergsplakett till ÅFF:s landslagsmässige målvakt Thomas Wernersson. På dagordningen stod en hel rad ärenden. Men det gick raskt undan. Vilket kanske berodde på det väntande julbordet på Stallet.

I flygande fläng klubbades nu igenom uppemot 400 olika valärenden. Man hade nämligen att utse förtroendemän/kvinnor till alla nämnder och styrelser och andra uppdrag. Correspondenten har tidigare redogjort för de flesta och viktigaste valen, och vi återkommer med de resterande.

Vid novembersammanträdet beslutades att man årligen skulle anslå 20 000 kr i s k insynsarvode till minoritetspartierna. Nu utsågs de personer som skall företräda minoriteten. Dessa blir för centern Sigvard Önnegren som får 9 000 kr, för moderaterna Carl G Nilsson som får 6 000 kr, för folkpartiet Bengt Persson som får 3 000 kr och för kds Gunnar Svensson som får 2 000 kr.

Kommunfullmäktige beslutade att sälja en ca 13 000 kvm stor tomt på industriområdet invid Sockertoppen till televerket. Köpeskillingen uppgår till 140 000 kr inklusive anläggningsavgifter för vatten och avlopp. På tomten skall televerket bygga en arbetscentral.

Översvämningarna på fastigheter utmed Grebovägen i Grebo skall åtgärdas. Fullmäktige anslog 170 000 kr ur allmänna investeringsfonden för omläggning av dagvattenkylvert m m. Några av fastigheterna har vid upprepade tillfällen drabbats av översvämningar.

Gatuchefen hade för sin del begärt ytterligare 100 000 kr för att

genomföra en rörnätsundersökning. En sådan måste till för att kontrollera eventuella felkopplingar mellan spill- och dagvattenledningar. Men kommunstyrelsen förde aldrig fram det kravet till fullmäktige. Man menade att det finns tillräckligt med pengar i 1980 års budget för att åtminstone påbörja undersökningen.

□ Brådiskande

Det är bråttom med att få fram tomtorna i nästa etapp av Basthagens utmed Slevringevägen. Så bråttom att byggnadsnämnden begärt tillstånd att i fullmäktiges ställe få godkänna stadsplaneförslaget när utställningstiden utgår. På det visat tjänar man en hel

månad i myndighetsbehandlingen. Enligt planen blir det 29 kopplade och 20 friliggande hus i det aktuella området.

Beslut fattades om förlängd borgen för checkräkningskredit på 300 000 kr för ÅFF. Beslutet gäller nu så länge som ÅFF ligger kvar i allsvenskan. Villkoret är dock att krediten inte utnyttjas för köp av spelare.

Edbergafältet blev som sagt dyrare än beräknat. Bl a beroende på otjänlig väderlek och oväntat svåra markförhållanden. Den ursprungliga kalkylen låg på 437 000 kr. I verkligheten blev dock årets kostnad 560 000 kr. Tilläggsanslag med 123 000 kr godkändes.

□ Åtvidabergshem

Ur anslaget för oförutsedda behov i 1979 års budget beslutade man överföra 600 000 kr till nästa år. Det gäller s k örönmärkta belopp, dvs för bestämda ändamål. 350 000 kr skall användas för inköp av bl a inventarier till "nya" kommunalhuset. 250 000 kr skall användas för täckande av stiftelsen Åtvidabergshems hyresförluster.

Fullmäktige biföll en begäran från Åtvidabergshem och utfärdar en skuldsedel till stiftelsen på 243 000 kr.

Som väntat godkändes förslag till skrivelse beträffande ett överklagande av fullmäktiges beslut i september att bevilja Åtvidabergshem 2 milj kr i underhållsbidrag under 80-talet. Över beslut har medlemmar i fastighetsägareföreningen Västra Östergötland besvärat sig. Fullmäktige avvisar besvären och hänvisar till att det överklagade beslutet på intet sätt strider mot kommunallagen.

□ Skolanslag

Skolstyrelsen fick tilläggsanslag med 65 000 kr för att klara större kostnader än väntat för elevavgifter till andra kommuner. Vidare anslogs 35 000 kr till ordnandet av arbetsplatser för tandvårdspersonal vid Centralskolan, Långbrottsskolan och skolorna i Björnsäter, Falerum, Hannäs och Forsaström.

Räkningen för tillbyggnad av matsal vid Centralskolan är klar. Slutsumman blev 1 902 509 kr. Riktigt så mycket fanns inte anslaget för projektet. Fullmäktige anslog nu resterande 72 460 kr.

Kommunfullmäktiges sammanträden skall även nästa år annonseras ut i Correspondenten, Folkbladet Östgöten och Norrköpings Tidningar.

CHRISTER BERG

Nu slutar Axel i Jarlsgården Har jobbat under tre baroner

Det är segt virke i Johanssönerna på Jarlsgården mellan Åtvid och Mormorsgruvan. Ta här t ex Axel Johansson, skogvaktare sedan en halv evighet. Till sommaren fyller han 75 år. På fredagen lämnade han sin arbetsplats på Baroniet eller som det numera officiellt heter Åtvidabergs Trävaruaktiebolag.

Axels far och farfar var också skogvaktare. Fadern på Baroniet även och han slutade som skogvaktare sedan han hunnit bli ett par och 80 år.

— Egentligen skulle jag blivit pensionär på heltid när jag fyllde 63, säger Axel Johansson. Men så blev det ett par år till och när jag skulle fylla 65 kom jägmästare Mellström och jag att tala om saken. Jag fick uppmaningen att fortsätta och då blev det så.

Förresten kanske det är fel att säga att jag slutar nu. För det är en del extra arbete som väntar fram i sommar.

□ Började som nioåring

Axel Johansson är en av de verkliga trotjänarna på Baroniet Adelsvärd. Redan som nioåring jobbade han med plantering och liknande vid Adelsnäs. Sedan 1920 finns han upptagen i rollorna. Sedan 1931 har han arbetat oavbrutet som skogvaktare på Baroniet. Allt som allt har det blivit 53 års tjänst.

Egentligen kan man säga att Axel Johansson gjort sin livsgärning på Baroniet och bara varit ifrån under utbildningstiden. För att få tillträde till skogsskolan behövdes fem års allsidig praktik och genomgången folkhögskola, teknisk skogs- och sågverksskola och kolarskola (!).

Redan som nioåring började Axel Johansson arbeta på Baroniet Adelsvärd. Sammanlagt har det hunnit bli 53 år under tre baroner för skogvaktaren. 74 år fylla tycker han det kan vara lagom att gå i pension

Det kan också nämnas att Axel Johansson är en av de få som i dag kan säga att han jobbat under tre baroner. Han började under den dynamiske Theodor Adelsvärd. Och har även haft Eric Adelsvärd och nu Johan Adelsvärd som arbetsgivare.

Axel Johansson har mycket att berätta om livet i skogen, om skogsbrukets utveckling, om personer och händelser. Fast nu tycker han det kan vara nog med

skriverier om hans person. Bara en sak till.

På fredagen avtackades han vid en sammankomst på brukskontoret. Företagsledningen lämnade över ett av Arne Flink utarbetat storalbum om den adelsvärdiska företagsamheten. Samtidigt avtackades skyddsingenjör Elof Jansson, som efter snart åtta års tjänst nu går i pension.

CHRISTER BERG

24/12
Geoteknisk undersökning i Falerum:

Ingen rasrisk på bebyggt område Men stor osäkerhet för servicehus

Det verkar nu som om det blir geotekniker och inte politiker, organisationer och allmänhet, som avgör var äntligen servicebostäder för äldre och handikappade ska byggas i Falerum.

Den minnesgoda kommer säkert ihåg hur den här frågan stötts och blötts i år.

Det gäller det sk Bankgärdet mitt i Falerum, eller en plats vid en planerad skola i en utkant

långt från centrum och hur man så småningom efter bli en helomvändning av socialdemokraterna i Atvid fastnade för Bankgärdet.

Men så kom då i mitten av augusti besked från länsstyrelsen att Falerum var en av de orter

kräftar beskedet från statens geotekniska institut. Det ser inte särskilt lovande ut för alternativet Bankgärdet, säger han. Det kommer att bli mycket svårt och dyrt att få fram den yta som behövs efter de skisser på servicehusen som hittills tagits fram. Om Bankgärdet över huvud taget går att använda. För vill man ändå bygga dessa bostäder på den här platsen måste fler och ännu mer noggranna provborrningar göras, säger Sigvard Persson.

Åkermark

Bankgärdet utgörs av ett stycke åkermark utmed genomfarten i Falerums centrum. Fast egentligen är den plätt man ser ungefär bara hälften av det område som behövs för servicebostäderna.

I bortre delen, mot järnvägen, finns ett tippområde med ett 4-5 meter tjockt lager av sågspån, lera, grus, tegel- och trärester. Nivåskillnaden i den här delen är 11 meter.

Geoteknikernas slutsats är att ungefär en fjärdedel av det planerade utbyggnadsområdet för servicebostäderna inte bör användas för bebyggelse eller annan belastning.

Som det ser ut för dagen får man antingen göra vissa in-

skränkningar i planerna på servicebostäderna eller flytta dem till en annan plats, säger Sigvard Persson, som också vill poängtera att det viktigaste beskedet av den geotekniska undersökningen är att det inte föreligger några rasrisker för de redan bebyggda områdena i Falerum.

Sannolikt blir i fortsättningen geoteknikerna inkopplade vid all vidare bebyggelseplanering i Falerum. I en kommentar i undersökningen säger dessa att de nu utförda undersökningarna bara är översiktliga och att lokala variationer kan förekomma.

Öppen fråga

Nu är frågan öppen om servicebostädernas placering. Förut demonstrerade ortsbefolkningen en närmast total enighet i sitt förord för Bankgärdet. Man hade också stöd av DHR, pensionärsföreningen och en del andra organisationer. Mot sig hade man länge bli Atvidabergs arbetarekommun. Nu återstår att se om platsen vid den planerade skolan på "andra sidan ån" är det enda kvarvarande alternativet.

CHRISTER BERG

Ett 20-tal provborrningar i Falerum visar att det inte föreligger någon rasrisk för redan bebyggda områden. Däremot är det enligt den geotekniska undersökningen tveksamt om det sk Bankgärdet verkligen går att använda till servicebostäder i den omfattning som kommunen tänkt sig

Hotell Stallet och handikappvänligheten

Vid kommunfullmäktiges sammanträde i fredags redogjordes för kostnaderna för Stallets ombyggnad. Ett projekt på 1,6 milj kr. I handlingarna kunde man läsa att arbetena nu är helt slutförda, att en total översyn gjorts och att upprustningen blivit mera omfattande än beräknat. Det fick Gösta Brindmark att reagera. Han är bli ordförande i handikapprådet.

Jag fick mig en tankeställare när jag såg att kommunstyrelsen godkände den här rapporten, sade han. Ursprungligen talade vi om att Stallet skulle göras så handikappanpassat som möjligt. Det blev två rum och en toalett. Men omöjligt att med rullstol ta sig från reception till rummen eftersom rullstolsrampen inte fungerar.

Gösta Brindmark berättade att man reagerat i handikapprådet och att en ny ramp nu var beställd men ännu inte kommit på plats. Han begärde att ärendet skulle påskyndas och att man också skulle undersöka möjligheten att installera en lyftanordning.

Kanslichef Assar Holmqvist, tillika VD i Atvidabergs brukshotell, redogjorde för ärendet. Det gick inte att göra samtliga lokaler på Stallet handikappvänliga utan mycket stora och kostnadskrävande insatser, sade han. Man fick pruta på anspråken till att göra hotelldel och restaurangdel tillgängliga. Detta har också redovisats för kommunfullmäktige.

Assar Holmqvist berättade att den ramp som nu finns provats. En ny ramp har dock beställts och bör kunna vara på plats inom kort.

där man före fortsatt byggande först borde göra ordentliga grundundersökningar.

Orsaken var raset i Göteborgsområdet för något år sedan då ett helt bostadsområde gled iväg på leran. På länsstyrelsen i Östergötland gjorde man sedan en översiktlig inventering av markstabiliteten på lutande lermarker i anslutning till sjöar eller vattendrag. Innan noggrannare undersökningar gjorts på vissa riskplatser ville man på länsstyrelsen inte godkänna områdes- och detaljplaner. Falerum var ett av dessa områden.

Beskedet

Nu är den geotekniska undersökningen för Falerum klar. Beskedet till Atvidaberg är att det inte föreligger någon risk för ras på redan bebyggda områden. Däremot är det tveksamt om Bankgärdet verkligen går att använda till servicebostäder i den omfattning kommunen tänkt sig.

Gatuchef Sigvard Persson be-

Resterande val i Åtvid i nämnder, styrelser m m

Correspondenten har tidigare redogjort för en hel rad val av förtroendemän i nämnder och styrelser i Åtvidaberg. Här följer nu de återstående valen vilka, om inget annat sägs, gäller för perioden 1980-82.

Ombud till Östergötlands länsavdelning av kommunförbundet: Göte Edlund, Carl-Eric Ahlström, Nils-Eric Norrman och Johan Adelswärd. Ombud vid bolagsstämmor med Kommunaktiebolaget: Assar Holmqvist.

Åtvidabergs första taxeringsnämnd: Arthur Mójlanen, Dick Johansson, Bernt Skogh, Harry Johansson och Nils-Gunnar Albinsson.

Åtvidabergs andra taxeringsnämnd: Keijo Niemenmaa, Gösta Mahrs, Karl Erik Björk, Holger Rosén och Ingvar Kindsjö.

Åtvidabergs tredje taxeringsnämnd: Lennart Karlsson, Karl G Skogh, Vidar Gårdeman, Jörgen Nilsson och Valentin Karlsson.

Åtvidabergs fjärde taxeringsnämnd: Karl Evert Pettersson, Erik Karlsson, Berth Törngren, Bo Lundqvist, Krister Nilsson, Lars-Olof Andersson och Torvald Karlsson.

Fastighetstaxeringsnämnden: Arthur Mójlanen, Roland Andersson, Stig Johansson, Ragnar Gustafson och Rune Pettersson.

Fastighetstaxeringsnämnd för Åtvidabergs första småhusdistrikt vid 1981 års allmänna fastighetstaxering: Einar Jonsson, Gunnar Lindman, Karl-Östen Svensson, Nils Eriksson, Ragnar Gustafson, Gunnar Rudborg och David Rendert.

Fastighetstaxeringsnämnd för andra småhusdistriktet: Stig Johansson, Erik Karlsson, Lennart Karlsson, Roland Andersson, Lars Asmundsson, Krister Nilsson och Paul Blücker.

Fastighetstaxeringsnämnd för första lantbruksdistriktet: Gösta Andersson, Uno Holmqvist, Evert Johansson, Stig Gustavsson, Sten Hemmingsson, Bo Önnegren och

Rune Pettersson. Fastighetstaxeringsnämnd för andra lantbruksdistriktet: Holger Karlsson, Birger Karlsson, Arne Hanström, Anita Andersson, Ingvar Karlsson, Peder Karlsson och Sigvard Tingefors.

Särskild taxeringsnämnd: Wide Hellman, Göte Karlsson, Carl-Eric Ahlström, Agneta Tillmar och Paul Blücker.

Nämndemän för åren 1980-85: Gösta Brindmark, Olof Lagerlöf och Ingvar Kindsjö.

Överförmyndare: Knut Carlsson.

Ombud vid bolagsstämmor med Åtvidabergs brukshotell, Åtvidabergs industribyggen och Åtvidabergs kommunala byggnads AB: Göte Karlsson.

Försäkringsnämnden: Gösta Kindstrand, Sture Mobaack, Gunnar Andersson, Gunnar Nilsson och Bengt Olsson. Huvudmän i Bankekinds härads sparbank 1980-83: Carl-Eric Ahlström, Gösta Mahrs, Göte Karlsson, Berth Törngren, Per Kullander, Thore Johansson, Vivan Dahlgren, Ingemo Karlsson, Mats Andersson, Elias Lundh, Per Lundmark, Arne Fallman, Brita Pettersson och Karl-Melker Kindstrand.

Huvudmän i sparbanken Östergötland: Evert Johansson och Göran Pettersson. Huvudmän i Valdemarsviks sparbank 1980-83: Ragnar Johansson, Gullmar Andersson och Lars Evert Persson.

Revisorer för kommunens räkenskaper och förvaltning liksom för stiftelsen Åtvidabergshem: Knut Carlsson, Yngve Liedberg, Ingvar Elenstål och Lars Nilsson. Revisor för Åtvidabergs hemvårn: Knut Carlsson.

Kommunfullmäktiges ordförande Olof Sandqvist delade ut årets Åtvidabergsplaketten till AFF-målvakten Thomas Wernerson. Bakom fritidsnämndens ordförande Lennart Linnerstedt

Åtvidabergsplaketten utdelad till Thomas

Thomas Wernerson, AFF:s duktige målvakt, hyllades ordentligt av de kommunala styresmännen vid Åtvidfullmäktiges sista sammanträde för året i fredags. Kommunfullmäktiges ordförande Olof Sandqvist överlämnade till Thomas årets Åtvidabergsplaketten.

Utmärkelsen utdelas en gång årligen till den person eller förening som det året utfört framstående gärning inom idrott. Dvs ett slags årets bästa idrottsman i Åtvid.

Fritidsnämndens ordförande Lennart Linnerstedt läste upp en del av de prestationer Thomas Wernerson svarat för som lett fram till utmärkelsen. Text att han i år haft landslagsuppdrag och betraktas som en av Sveriges tre bästa målvakter. Vidare höll han nollan i nära nog hälften av

årets seriematcher. Thomas fick även motta blommor och Olle Söderbäcks bok om Sockna.

Sedan fullmäktigeledamöterna fattat årets sista visa beslut tog man nästan hela stora matsalen på hotell Stallet i besittning för att låta sig väl smaka av ett litet julföret. Det är nämligen så ordnat i Åtvidaberg att fullmäktigeledamöterna inte uppstår något arvode för den tid de sitter i fullmäktigesammanträde.

Men i gengäld åter man upp sig en gång om året. Då går man till sin egen ägandes och av SARA-bolaget skötta krog Stallet och stoppar i sig av vad man kan hitta på faten.

Till den här julsupén inbjuds också kommunens cheftjänstemän och särskilt inbjudna är de politiker som med ålderns rätt dragit sig tillbaka från sammanträdesrummen.

I år hade arrangörerna av julsupén engagerat pingstkyrkans utmärkte sångare Christer Berg och skicklige ackompanjatör Christer Carlsson för ett framträdande. Dessa genomförde så gott det gick ett program med julsånger för de kommunala julåtarna och övriga restauranggäster. Strax därefter övertogs allt ljudrum effektivt av kvällens dansmusik.

CHRISTER BERG

Kulturnämnden i Åtvid:

Angeläget att gallra under sakkunnig ledning

Om ingenting görs för att vårda det förnämliga trädbestånd som finns i Åtvidabergs parker och grönområden kan man befara stora förluster i såväl materiellt som estetiskt hänseende. Det är därför synnerligen angeläget att gallring sker med det snaraste och under sakkunnig ledning.

Det säger kulturnämnden i en skrivelse till kommunstyrelsen, där man begär sammanlagt 18 000 kr för en genomgång av parker och grönområden i Åtvid.

15 000 kr behövs för att anlitna en landskapsarkitekt som skall utarbeta en ordentlig "grönplan" för samhället. Resterande 3 000 kr skall användas för att anlitna en landskapsarkitekt för att ge anvisningar om den omedelbart nödvändiga gallringen av träd och sly. Själva gallringen bör kunna

utföras som AMS-arbete eller av fritidshuggare.

Bakom kulturnämndens beslut ligger rapporten från de båda landskapsarkitekterna Sven Hermelin och Klaus Stritzke som i augusti besökte Åtvid. De hade många positiva ord att säga om Åtvidaberg från landskaps- och trädgårdsynpunkt. Men de utfärdade också flera varningar och påtalade behovet av det kulturnämnden nu begär pengar för: en långsiktig grönplan och omedelbar gallring.

Tredubbelt Åtvid i skytte-70-iaden

Tre av Åtvidabergs sportskytteklubbs duktiga ungdomar har gått vidare från 70-ladens distriktsfinal i Linköping till regionsfinalen i Örebro i början av nästa decennium. I flickklassen segrade Marie Lindblom på 399 poäng av 400 möjliga. (Hon började med en nia och hade sedan fullt).

På det resultatet blev hon faktiskt bäst av alla i hela landet som kvalificerat sig till regionsfinal.

I pojkklassen hade både Christer Holmstedt och Fredrik Olofsson 398 poäng.

Fler prov på sportskytteklubbens ungdomars skicklighet. När man nyligen hade avslutning på höstens tävling i luftgevärsskytte visade sig att resultatet var det bästa någonsin i klubbens historia. Så hade t ex Veronika Högström 700 poäng av 700 möjliga.

Från klubbledningens sida menar man att höstens fina resultat bli a beror på nya banor och kommunalt bidrag till inköp av nya gevär till ungdomsskytte. Följande bästa-resultat noterades:

Ungdomar födda 66--68: 1) Veronika Högström 700; 2) Marie Lindblom 697; 3) Christer Holmstedt 697; 4) Fredrik Olofsson 691; 5) Roger Andersson 688; 6) Torgny Uhrberg 683.

Ungdomar födda 69 och senare: 1) Anna-Carin Lindblom 328; 2) Fredrik Gustafsson 327; 3) Rolf Hammarlund 326; 4) Per Samuelsson 322; 5) Benno Andersson 321; 6) Mikael Strömgren 319.

Konstinköp Kulturnämnden har beslutat göra följande inköp på Skådebanans konstutställning för amatörer i Åtvid: Barbro Gustafsson skrapteknik "Lingon" 350 kr, Roger Carlssons tuschteckning "Kust" 200 kr och Sune Knutz tuschteckning "TT-lopp" 200 kr.

Lämpligt lämna tillbaka böcker

Kulturnämnden i Åtvidberg har på förslag av bibliotekschefen beslutat att man inte skall ta ut någon förseningsavgift för låneböcker som lämnas tillbaka för sent. "Erbjudandet" gäller december och januari. Vid ingången till biblioteket kommer det att finnas en låda där man kan lägga böckerna från morgon till kväll.

— Det är inte anmärkningsvärt många böcker som inte kommer tillbaka, säger bibliotekschef Britta Östlund. I år handlar det om ett knappt hundratal och det på en omsättning på ca 70 000 boklån. Ofta är det ren glömska som ligger bakom att böcker inte återlämnas.

Normalt brukar man från biblioteket skicka ut ett par tre påminnelser till låntagarna. Men i år har man inte haft tid med den saken. Inte heller lär det bli bättre under den förestående flyttningen till gamla Domus.

ÅTVIDABERG

Konserter i vår. Kulturnämnden har diskuterat konsertprogrammet för våren. I början av januari blir det en konsert med 1979 års kulturstipendiat Ingemar Ericsson. Den 3 februari kommer Strängnäs underhållningsensemble med Kerstin Melln som solist till Alléskolan i Åtvid. Den 29 mars ställer Åtvidabergs musikår till med stor jubileumskonsert i sporthallen. Vidare har man beslutat att engagera folkmusikgruppen Limu lima även till årets musikvecka. Den här gången ska gruppen framträda i Åtvid. Slutligen skall man med referensgruppen för musik diskutera en konsert med Allmänna sångkören i slutet av februari och en konsert i Alléskolan i april med Åtvidabergs orkesterförening och Maria Mucchiano-Johansson, Agneta Ekström och Anna Söderbäck.

VINNARNA I CORRENS JULPUSSEL

Vi fick in över 600 svar, från Lund i söder till Karlskoga i norr, på vår pusseltävling den 12 dec på julsidorna från Åtvidaberg. Vid dragningen tjänstgjorde Lennart Lundberg vid Åtvidspolisen som herr Fortuna. I tur och ordning drog han följande vinnare:

Förstapriset: en teckning av konstnären Lars Guth Carsten Ländell, Postgatan 5, Horn

2-11 pris: en stor ask choklad
Micael Almberg, Blåsebestigen 5, Mantorp
Klas-Erik Franssén, Bomgatan 3, Motala
MariAnne Stadh, Bjälbogatan 2 A, Linköping
Elisabeth Arnell, Orrgatan 7 B, Linköping
Agneta Ekman, Alpstigen 36, Linköping
Lajla Sundström, Klarbärsvägen 16, Motala
Elvor Bergenrot, Alpvägen 3, Åtvidaberg
Kristina Forss, Rydsvägen 236 B, Linköping
Wiveca Franzén, Norrby, Grebo
Margareta Larsson, Vivelvägen 15, Linköping

Grattis alla vinnare. Priserna är skickade från Åtvid. Tack alla tävlande för flint intresse.

Tävlingssektionen i Åtvid

En hjärtans
God Jul

TILLÖNSKAR VI

ALLA

våra läsare, annonsörer,
meddelare och vänner

Bertil, Birgitta
Christer och Gunilla

ÖSTGÖTA
CORRESPONDENTEN

I ÅTVIDABERG

27
12

Länsstyrelsen om tvist i Åtvid:

Uthuset skall se ut som uthus och bör flyttas från stranden

Länsstyrelsen har nu för sin del avgjort en tvist mellan en Linköpingsbo och Åtvidabergs kommun. Tvisten gäller en byggnad som Linköpingsbon uppfört vid strandkan- ten av sjön Risten ett par mil norr om Åtvidaberg. Alldeles intill ligger en allmän badplats. Byggnaden uppfördes utan byggnadslov och till byggnaden har dragits en väg genom en gruskulle.

Medan Linköpingsbon gjort gäl- lande att det handlar om ett ut- hus, förklarade byggnadsnäm- nden i Åtvid, när man behandlade frågan 1977, att byggnaden enligt lantbruksnämnden inte behövs för lantbrukets behov på den här fastigheten. Nämnden fann vi- dare att byggnaden uppförts olov- ligt inom strandskyddsområde och att likaså vägen till byggnaden anlagts olovligt. Man anmo- dade Linköpingsbon att ta bort byggnaden och återställa mar- ken. Denne överklagade.

□ Inte bindande beslut

Representanter för länsstyrel- sen har sedan vid upprepade till- fällen gjort besök på platsen. Man säger nu att byggnadsnämndens beslut är att betrakta som ett ut- talande av nämndens åsikt och inte ett bindande beslut. Vidare kan nämndens anmodan att flytta på byggnaden anses vara en upp- maning och inte ett förpliktande föreläggande.

Därför prövar länsstyrelsen ärendet bara som en anmälan och

ett ifrågasatt föreläggande enligt naturvårdslagen.

Länsstyrelsen menar att det krävs dispens för att få bygga ett så stort hus, eftersom byggnaden rymmer andra lokaler än sådana som kan anses nödvändiga för jordbrukets behov.

□ Ingen dispens

Med hänsyn till det Intrång byggnaden medför för allmänhe- tens fria tillträde till området an- ser länsstyrelsen att dispens inte bör lämnas för uthuset. Man sä- ger sig dock kunna acceptera den nuvarande byggnaden (som inte får användas för bostadsändamål) om den flyttas längre bort från stranden och om den får "uppenbar karaktär av uthus".

Länsstyrelsen godtar vägen ge- nom gruskullen eftersom den an- lagts i samband med jordningstäl- lande av en äldre grustäkt. Man förordar dock att vägslänterna jämnas av och gräsbesås.

Julfrändet i Grebo inleddes på julafton med en välbesökt julbön i kyrkan under ledning av kommi- nister Per Boo. Ungdomskören sjöng några sånger. Sedan samla- des man till julbön på ålderdoms- hemmet, och ungdomskören framförde där ett längre pro- gram. Karl Johansson framförde Åhörarnas tack till de medver- kande och passade också på att tacka personalen för ett fint ar- bete. Julottan fick i år en stilfull inledning genom att medlem- marna i Grebo scoutkår bildade häck med facklor och marschal- ler.

Åtvids gamla kyrka var nästan fullsatt vid julaftonens julbön. Gudstjänsten leddes av kommi- nister Per Boo. Husmoderskören medverkade under ledning av Ka- rin Björkman. Julottan var för- lagd till stora kyrkan och hade samlat en fulltalig menighet. Kyr- koadjunkt Göran Dellskog ledde högtiden. Under ledning av musik- direktör Ingemar Ericsson sjöng Åtvids kyrkokör.

Musik i jultid var rubriken för den traditionella sång- och musik- stunden i Värna kyrka på sönda- gen. Komminister Bo Linnros, som också höll aftonbön, kunde hälsa ett stort antal besökare väl- komna. Under ledning av kantor Birgitta Andersson sjöng Värna barnkör en avdelning advents- sånger och en avdelning jul- sånger. Solosång utfördes av Bir- gitta Andersson som sjöng Bere- den väg för Herren och Marias vaggång av Weber. Birgitta An- dersons framförde också på orgel stycken av Micheelsen och Jul av Morén. Som avslutning sjöng barnkören Stilla natt.

Ett sommarstugelambrott upp- täcktes på lördagen i trakten kring Ljungebo utanför Åtvida- berg. Tjuven eller tjuvarna hade bl a stulit ett teleobjektiv och ett mindre antal flaskor med alkohol- haltiga drycker.

ÅTVIDABERG

Anna Söderbäck och pianisten Håkan Sund från Stockholm med- verkade i lördagens helgmålsbön i Åtvids gamla kyrka. Till Håkan Sunds ackompanjering sjöng Anna Söderbäck tre sånger med anknytning till julen. Ett hundra- tal personer bevistade helgmåls- bönen, som leddes av kommini- ster Bo Linnros.

En trafikolycka inträffade på tisdagen i korsningen Järnvägs- gatan—Adelsnäsavägen. Två per- sonbilar kolliderade. Inga perso- ner kom till skada, men fordonen blev ordentligt tillbucklade.

Julens vackra sånger var rubri- ken för ett sång- och musikmöte i Pingstkyrkan på söndagen, vilket besöktes av ett stort antal männi- skor. Mötet leddes av pastor Nils- Göran Andersson, och vidare medverkade ett 50-tal sångare och musiker. Barnkören Klängen sjöng under ledning av Sören Carlsson ett blandat program. Pingstkyrkans kör leddes av Christer Carlsson och sångarna av Christer Berg. Solosång utför- des av Eva Svensson som sjöng Ett barn är fött och av Christer Berg som sjöng Gläns över sjö och strand. Med Christer Berg som försångare framförde samtliga medverkande O helga natt i ar- rangemang av Christer Carlsson. Som inledning sjöng medver- kande och församling gemensamt Nu tändas tusen juleljus och som avslutning Jesus är stor.

Julottan i Värna kyrka besöktes av en stor menighet. Predikant var komminister Bo Linnros. Vi- dare medverkade kantor Birgitta Andersson som sångsolist.

Många ljus i Yxnerum. Traditi- onellt lystes Yxnerums kyrka upp av enbart levande ljus vid jul- ottan. Uppskattningsvis omkring 200 stearinljus lyser och värmer vid det här tillfället. Kyrkoherde Arne Nilsson ledde årets julotta, som lockat ett stort antal Yxne- rumsbor och andra besökare. Vid orgeln satt Åke Säll som även sjöng solo.

28
12

Oenighet i Åtvid om anslagspengar

— Det är ett fräckt försök att på ett tyst och omärkligt sätt slussa över pengar till en redan dyr investering.

Det sade Carl G Nilsson (m) när han på fredagskvällen i kommun- fullmäktige pläderade för att de 350 000 kr som "blivit över" i 1979 års budget och ämnats för om- och tillbyggnaden av nya kommun- alhuset, inte skulle överföras till samma ändamål i 1980 års bud- get.

Det är diskutabelt att gå till- väga på det här sättet, menade Carl G Nilsson. Kostnaderna för det här redan dyra bygget har täckts in i 1980 års budget förut.

Kommunrådet Carl-Eric Ahl- ström (s) kunde för sin del inte finna något märkvärdigt i den fö- reslagna ordningen. Dessutom, sade han, finns för kommunalhus- bygget inga pengar avsatta för in- ventarier och utrustning till s k

allmänna utrymmen och sam- manträdesrum.

Till råga på allt behöver vi en ny telefonväxel. Pengarna kom- mer att behövas och i vilket fall måste vi först ha fullmäktiges till- stånd. Så något mygel är det verk- ligen inte fråga om.

Mot beslutet reserverade sig därefter hela den moderata full- mäktigegruppen.

Karl-Hugo Svensson

Han var Falerums storfotograf Bara fragment kvar av arkivet

Karl-Hugo Svensson, för en gångs skull framför objektivet

Att öppna fotoateljé ute på landsbygden är ingen vanlig företeelse nu för tiden. Än mindre under det nittonde århundradets första decennier. Men Karl-Hugo Svensson i Falerum ett par mil från Åtvidaberg var ett undantag. I mycket unga år kom han till Falerum och tog anställning som dräng på en bondgård. Redan då vaknade intresset för fotografering. Omkring 1910, Karl-Hugo var då 21 år gammal, köpte han sin första kamerautrustning.

Snart nog det mesta i bygden hamnade framför hans kameralinser. Det var nära och vardagliga ting, personer och miljöer i hans omgivning. Efter hand kom det att i hög grad röra sig om beställningsfotografering. Skolklasser, konfirmander, familjehögtider och liknande skulle förevigas.

Falerumsborna hade ju en egen fotograf.

□ På motocykel

Många i Falerum minns än i dag hur Karl-Hugo Svensson åkte omkring med sina pinaler på en motorcykel med registreringsnumret H 803. Det var en större ateljékamera med en bälg som på ett enradigt dragspel, ett provisoriskt trästativ och i övrigt en utrustning som i omgång och behändighet skilde sig avsevärt från dagens fotografer. Hemma hos Karl-Hugo kunde den lilla skara Falerumsbor som hade egen kamera köpa en del fotoartiklar.

Karl-Hugo Svensson hade ett tekniskt sinne och slutade snart jobba som dräng för att i stället ägna sig åt el-branschen. Det gick nämligen inte att leva på hobbyn. I början av 20-talet startade han Falerums elbyrå. Firman existerar fortfarande.

□ Storhetstid

Den tid som Karl-Hugo Svensson var verksam i Falerum var också Falerums storhetstid. På 20-talet fanns här hotell, bank, elva affärer, tre kaféer (varav Karl-Hugos fru drev ett), skoma-

kare, skräddare, elektricitetsverk, såg, snickeri, lokträfabrik, kvarn, garveri, tegelbruk, pappersbruk, bryggeri, ullspinneri, sadelmakeri, måleri, bilreparationsverkstad osv.

Efter järnvägens tillkomst på slutet av 1900-talet blomstrade Falerum enormt. Vilket man i dag knappast kan föreställa sig vid ett besök i samhället. Jo, det finns förstås spår efter svunnen storhet. I sanningens namn ska också sägas att Falerum nu åter tycks börja vakna till liv. Med kommunens och förtagsamma ordsbors hjälp.

□ I musikkåren

I det expanderande 20-talets Falerum fanns också utrymme för fritidsaktiviteter i vilka Karl-Hugo Svensson tog flitig del. Han var t ex med i både manskören och musikkåren.

Axel K:son Sjöman som spelade tillsammans med Karl-Hugo berättar att åsikterna på bygden om musikkåren var delade. Sista gången vi spelade var på en Finlandsafton på Ordenshuset. Någon bad oss spela Vår Gud är oss en väldig borg. Men den hade vi ju aldrig övat på. Fast vi kunde melodin och klämde i så att taket höll på att lyfta sig.

Efteråt undrade vi förstås litet ängsligt vad folk skulle säga om vår version av psalmen. Då kom kyrkoherde Karl Sundin fram och tackade. Jag har nog misskrediterat musikkåren, sade han. Jag får be om ursäkt, för det här var en riktig högtidsstund.

Mästerfotografen Svensson var också amatörskådespelare. En gång skulle man spela Värmlänningarna. Karl-Hugo gjorde rollen som Löpar-Nisse. Som han själv var ivrig anhängare av Logen Daniels fäste var det förstås många som roades av hans tolkning av den allt annat än helnyktre Löpar-Nisse.

Tillsammans bidrog alla sådana här engagemang att Karl-Hugo Svensson var en både känd och populär profil i Falerum med omnejd. Naturligtvis hade han mycket kvar att ge då han endast 52 år gammal avled efter en olyckshändelse 1941.

Tegelbruket i Falerum sysselsatte i början av seklet upp till 25 personer. Dvs bara där lika många arbetstillfällen som det finns anställda i hela Falerum i dag

Del av Falerum i början av seklet. Det vita huset närmast kallas Börsen och var affär till början av 70-talet. Längst upp till vänster på en kulle ligger ett litet hus. Där står nu Ordenshuset

Efter hans död lades alla fotografier, alla hundratals och åter hundratals glasplåtar tillsammans med negativ och fotografisk utrustning åt sidan. Och föll i glömska.

Sonen Sven-Tore var då för ung för att inse att allt detta en gång skulle kunna bli värdefullt. Det är nämligen sparsamt med fotografisk dokumentation från Falerum.

Sven-Tore Svensson berättar i dag med en suck att man efter en

storstädning flera år efter faderns död körde iväg med kartong efter kartong av glasplåtar och filmer till soptippen. Av det som i dag finns kvar är mycket skadat till följd av olämplig förvaring. Det finns inte många kvar som i dag kan identifiera personer på kvarvarande fotografier. Eller när bilderna togs. Ändå har bildmateria-

let intresserat hembygdsforskare, museijärnvägare och andra.

Resterna av den flinke mångsysslaren Karl-Hugo Svenssons är av fotografisk verksamhet är väl kanske inte med dagens mått mätt kvalitetsmässigt av högsta klass. Men det fanns i alla fall i Falerum en nära nog professio-

nell fotograf, till största delen självlärd, som med den tidens primitiva utrustning dokumenterade och åstadkom högtidsstunder och glädjestunder för gammal och ung. Som t o m slapp anlita fotograf när det egna bröllopsfotot skulle tas.

BRITA PETERSSON

Det var åtskilliga Falerumsbor som förr eller senare hammade framför Karl-Hugo Svenssons kamera som här visas upp av sonen Sven-Tore

28/12

Fritidsbebyggelsen vid Vin begränsas av länsstyrelsen

28/12

Länsstyrelsen har nu avgjort det omstridda förslaget till byggnadsplan för ett mindre fritidshusområde vid sjön Vin en mil norr om Ätvidaberg. Omstritt på det viset att förslaget gett upphov till anmärkningar, överklaganden, en JO-anmälan och att Ätvids naturvårdssakkunnige för drygt ett år sedan lämnade sitt uppdrag. Länsstyrelsen har beslutat begränsa den föreslagna exploateringen med åtta tomter till tjugo.

På ett område vid norra ändan av sjön Vin norr om Ätvidaberg vill fastighetsägare bygga 28 fritidshus. Förslaget har varit föremål för en hel del skrivelser och överklaganden. Länsstyrelsen har nu fastställt planförslaget. Man har beslutat begränsa utbyggnaden till 20 hus med hänvisning till vissa naturvärden

□ Utan samråd

Man har bl a klagat på att Ätvidabergs kommun godkänt planen utan att samråd skett med berörda, att besked inte lämnats till samtliga sakägare, att planförslaget obehörigt gynnar fritidsområdets ägare på övriga strandägares bekostnad och att vissa ogentligheter förekommit vid ärendets handläggning.

Länsstyrelsen säger visserligen att det är angeläget att samråd och underrättelser sker i enlighet med byggnadsstadgan. Men i det här fallet anser inte länsstyrelsen att handläggningen varit så dålig att planförslaget inte kan fastställas.

□ För gammalt

Vad gäller ett ifrågasatt svartbygge på området erinrar länsstyrelsen om att när tio år förflutit sedan byggnad uppförts saknas möjlighet att vidta åtgärder med stöd av lagen. Vidare menar länsstyrelsen att de hus som inordnats

Det hela handlar om att fastighetsägare vid sjön Vins norra del vill bebygga ett område med 28 fritidshus. Projektet kan sägas vara en rejäl utvidgning av redan befintligt stugområde vid sjökanten. De åtta första stugorna var på sin tid föremål för undersökning om olaga byggande.

Från kommunalt håll i Ätvidaberg har man inte haft mycket att invända mot fritidsområdet mer än att tre stugor skall flyttas längre upp från sjön.

□ Konsekvenser

Desto mer har andra haft att säga. Från flera håll har uppmärksamheten riktats mot hot mot storlom och fara för störningar vid häckningsplatser för såväl fiskgjuse som häger. Man har också pekat på konsekvenserna av fler människor vid sjön såsom motorbåtstrafik, vattenföroreningar osv.

I mars 1977 utsågs Olof Söderbäck till kommunens naturvårdssakkunnige. Han blev uppmärksam på projektet först sedan planförslaget upprättats, både lokala och länsinstanser varit inkopplade och vissa åtgärder vidtagits i området. Följden av att myndigheterna inte tillfrågat honom blev att han sade upp sitt uppdrag med omedelbar verkan.

Sonja Lyttkens och Sven Hamrell i en grannfastighet tillhör de privatpersoner som engagerat sig hårt i motståndet mot fritidsområdet, bl a genom besvärsskrivelser och en JO-anmälan.

Sedan utbyggnadsplanerna vid sjön blev kända är det åtskilliga brev som växlats mellan Sonja Lyttkens och speciellt byggnadsnämnden i Ätvid.

i planen har sådana lägen att de bör kunna godtas även om det skulle visa sig att de inte uppförts med erforderliga tillstånd.

Länsstyrelsen finner dock, i likhet med planförfattaren och den konsult Ätvidabergs kommun anlitade, att det finns naturvårdsspekter att ta hänsyn till. Mot denna bakgrund, skriver länsstyrelsen, tycks förslaget alltför omfattande och antalet tomter bör reduceras.

Därmed fastställer länsstyrelsen planen med undantag för åtta tomter i planens södra delar, fyra som ligger onödigt nära vattnet och fyra som är utan anknäpning till övrig bebyggelse.

□ Fågellivet

Slutligen menar länsstyrelsen att frågan om skydd för fågellivet för sjön Vin får prövas i annan ordning. Den frågan har inte sådant samband med planförslaget att den hindrar en fastställelse.

CHRISTER BERG

ÄTVIDABERG

Jul i Björsäter. Julens gudstjänster i Björsäter inleddes på julafton med julbön i kyrkan. Högtiden leddes av komminister Per Boo som även sjöng solo. Julottan var som vanligt mycket välbesökt. Även julottan leddes av Per Boo. Under ledning av kantor Anne Gustavsson sjöng Björsäters kyrkokör. Som avslutning spelade Anne Gustavsson på orgel.

Julottan i Gärdserums kyrka samlade omkring 200 deltagare. Högtiden leddes av kyrkoherde Claes-Göran Rosén. Under ledning av kantor Nils Bokblad sjöng kyrkokören. Kollekten inbringade ca 700 kr.

Pingstkyrkans julotta samlade en i det närmaste fullsatt gudstjänstlokal. Sammankomsten leddes av Gunnar Svensson och mötestalare var pastor Nils-Göran Andersson. Sören Carlsson ledde barnkören Klängen och Christer Carlsson ledde sångarna. En hel rad traditionella julsånger stod på programmet.

Ekumeniskt möte hölls traditionellt på juldagen i Ätvidaberg. I år var mötet förlagt till Pingstkyrkan. Roger Jivik inledde med en kort bön. Mötesledare var pastor Nils-Göran Andersson och kvällens talare var kyrkoherde Arne Nilsson. Under mötet förekom en myckenhet av unison sång. Vidare medverkade sångarna från missionskyrkan under ledning av Sven-Ulrik Meinecke, familjen Lennart Rydmark och Elis-Britt Andersson som sjöng solo. Kollekt upptogs till förmån för de nödlidande flyktingarna från Kampuchea.

Smyrnaförsamlingen i Ätvidaberg anordnade på julafton julbord. Det var första gången församlingen ordnat med liknande verksamhet, men man funderar på att göra om det nästa år.

Telefon

VÄXEL 12 92 00

När växeln är stängd:

NATTRED 12 92 01

SPORT 12 92 03

NOTISER 12 92 07

ÖVRIGA — se sid 2

Riktnummer 013

DEL 1

Fredag 28 december 1979

Strålskyddet slår larm Farliga solarier stoppas

Ungefär lagom till vintersolståndet då behovet av sol börjar bli som störst har statens strålskyddsinstitut satt ett tillfälligt stopp för verksamheten vid vissa solarier.

Från den 1 januari krävs ett speciellt tillstånd för så kallade högeffektssolarier. Strålskyddsinstitutet uppger att man kommer att vara mycket restriktiv vid tillståndsgivningen. Det generella förbudet gäller för övriga fram till juni 1980.

Anledningen till förbudet är att den medicinska sakkunskapen framfört allvarliga farhågor för akuta ska-

deverkningar, liknande brännskador.

Riskerna som skall utredas under förbudsperioden gäller de personer som på grund av latent arftliga anlag eller till följd av medicinering är överkänsliga mot ultraviolett strålning. Likaså kan kemikalier i omgivningen eller arbetslivet orsaka överkänslighet.

Mot den bakgrunden har strålskyddsinstitutet bedömt risken för skador stor och agerat snabbt. Ja, så snabbt att sedvanliga remissförfaranden har åsidosatts. Så allvarligt ser man faktiskt på saken.

Man förvarnar om att ytterligare myndighetsåtgärder är på gång. Socialstyrelsen håller på att arbeta fram anvisningar om arbeten m m vid solarier. Både strålskyddsinstitutet och konsumentverket förbereder riktlinjer med bl a tekniska krav. De beräknas vara klara till sommaren 1980.

Det finns två kategorier av solarier som berörs av restriktionerna. Här talar man då om solarier om på avsett behandlingsavstånd ger högre strålningseffekt än strålningen från solen inom ett speciellt våglängdsområde (315—400 nanometer).

Den första kategorin är solarier som utnyttjar högeffektlampor med elektrisk förbrukningseffekt på 1 000—5 000 watt per lampa. För just den här kategorin gäller föreskrifterna fullt ut. Redan innehav av ett sådant solarium kräver tillstånd. Bara i undantagsfall ges tillstånd för användning.

Den andra kategorin är så kallade lysrörssolarier. För dessa krävs visserligen inget tillstånd men strålskyddsinstitutet rekommenderar ändå försiktighet vid användningen. Detta för att undvika bestrålning av personer som är överkänsliga för den ultravioletta strålningen. Ytterligare råd och anvisningar håller på att arbetas fram av myndigheterna. ■

Reglerna för solarier skärps nästa år

En glad nyhet för PRO i Åtvidaberg

Får ta hand om första minigolfbanan

29/12

— Det här har varit ett härligt år. Och som kronan på verket blev det i dag klart att vi i föreningen får ta hand om Åtvids första minigolfbana. Det riktigt klart i händerna på en att få sätta igång. Nästa år skall det bli fart på saker och ting också i folkparken.

Thore Johansson, ordförande i Åtvidabergs pensionärsförening, är nog i dag en av de mera nöjda åtvidabergarna. Inte alldeles utan skäl. Han är bas för en av de största föreningarna i Åtvid och det är dessutom en förening som sjuder av liv.

Ta till exempel de här månadsmötena. En torsdag i månaden träffas man på Facits bruksmäss. Där går man igenom olika frågor, har underhållning och dricker kaffe med dopp, ett evenemang på ett par-tre timmar, som bevisas av mellan 200 och 300 pensionärer. Lokalen rymmer visst 250.

□ Fullt på Lyktan

Sedan kommer torsdagsträffarna på fritidsgården Lyktan. Där bjuder man in någon samhällsrelig person att berätta om sin verksamhet. Lokalen brukar vara så fylld som den kan vara.

Sedan följer pensionärgymnastiken, badverksamheten, studiegrupperna, sång- och musikgruppen, bowlingen, den omfattande reseverksamheten m m.

Så nog håller de 621 medlemmarna i Åtvidabergs pensionärsförening igång så det räcker till. Det finns många pensionärsföreningar som av ekonomiska eller andra orsaker nöjer sig med ett möte i kvartalet.

□ Två orosmoln

— Egentligen är det bara två orosmoln som förmörkar vår himmel, säger Thore Johansson. För det första har vi lokalfrågan. Det finns i dag inte någon lokal som är tillräckligt stor för våra månadsmöten. Vi är väldigt glada så länge Facit låter oss hålla till på Bruksmässen, och det till en billig penning. Vi betalar egentligen bara för städningen. Men då får vi också själva ställa lordning lokalerna.

Men nog är det något värt att önska inför 80-talet, menar Thore Johansson. En rejäl samlingslokal.

□ 9 kr i bidrag

Ett andra problem är ekonomin. I dag tar man ut 25 kr i årsavgift av varje medlem. Till detta kommer lotterier och drygt 5 000 kr i kommunalt bidrag. Det kommunala bidraget motsvarar ungefär 9 kr per medlem.

Thore Johansson är en i dag mycket nöjd ordförande för den livaktiga pensionärsföreningen i Åtvidaberg. För han är just hemkommen från en resa till Ljungsbro där fritidsnämnden i Åtvid köpt en begagnad minigolfbana. Anläggningen skall placeras i Åtvidabergs folkpark och drivas av pensionärsföreningen

Det finns redan i vårt distrikt, berättar, Thore Johansson, föreningar som får upp till 70 kr per medlem i bidrag. Vårt riksförbund rekommenderar 25 kr. Vi tänker ta upp frågan med kommunen. Något måste i alla fall göras om vi inte skall börja skära ner på verksamheten.

Men inom pensionärsföreningen har man ambitionen att utvidga verksamheten. Där kommer t ex fallet med minigolfbanan in i bilden.

□ 166 meter

För en tid sedan fick man i Åtvid nys om att det fanns en begagnad golfbana till salu i Ljungsbro. På fredagen åkte en delegation iväg för att titta på den med Thore Johansson och fritidsnämndens ordförande Lennart Linnerstedt i spetsen.

I Ljungsbro fann man en fullt acceptabel och godkänd minigolfbana. Sammanlagt 166 meter lång, 18 banor och med ett 60-tal klubbor och diverse småpyrlar. På stående fot fattades beslutet om ett inköp. Fritidsnämnden be-

talar 5 000 kr för banan och ser till att den fraktas till Åtvidaberg.

Där tar pensionärsföreningen vid. För det är meningen att pensionärerna både skall montera anläggningen och driva den. Platsen blir Åtvidabergs folkpark.

□ Fart i parken

— Det här blir ett fint tillfälle att åter få liv i vår gamla fina

folkpark, säger Thore Johansson. För det är naturligtvis meningen att minigolfbanan ska vara öppen för allmänheten. Vi hoppas att få hela anläggningen klar lagom till vår traditionella sommarfest i folkparken. Det skulle smaka med invigningsspel i en match mot någon annan pensionärsförening i Östergötland.

Ack ja, suckar Thore Johansson. 1979 har varit ett fint år. Trots lokalproblem och ekonomiska problem. Och trots insinuationen från moderaterna att vi skulle bedriva politisk propaganda.

CHRISTER BERG

Åtvidabergarna är oftare ute i skog och mark än invånarna i andra tätorter. Det visar en undersökning som studenter vid skogshögskolan gjort. Bl a fann man att Åtvidsborna i åldern 16—70 år årligen gör nära en halv miljon besök i frilufts- och strövområden runt tätorten. I genomsnitt går åtvidabergaren ut i skog och mark 111 gånger per år. I undersökningar från andra orter har man fått fram siffran 92 besök per år

Nu har alla i Åtvid samma skatt — fränsett Hannäs och Gärdserum

Befolkningen i de båda församlingarna i Hannäs och Gärdserum är från årsskiftet de enda i Åtvidabergs kommun som ligger på en sammanlagd kommunalskatt över 30 kr. Detta sedan de kyrkliga beslutsfattarna i Grebo, Björsäter, Värna och Yxnerum beslutat gå samman med Åtvids församling i en ekonomisk samfällighet. I Hannäs och Gärdserum har man avstått från att gå med i detta arrangemang, vilket betyder högre skatt. Smakar det så kostar det.

I botten ligger, efter den borgerliga kommunens sänkning av skatten med 20 öre, en kommunal utdebitering med 16 kr per skatte-krona. Till den summan skall läg-gas den oförändrade landstings-skatten på 12 kr 75 öre.

Kyrkoskatten i Åtvid, Grebo, Björsäter, Värna och Yxnerum

har fastställts till 1 kr 15 öre. Det innebär för Åtvidsbornas del en höjning med 20 öre, men samtlidigt att det blir rättvisare för be-folkningen i de fyra andra försam-lingarna. I Grebo får man sänkt kyrkoskatt med 20 öre, i Björsäter med 25 öre, i Värna med 65 öre och i Yxnerum med 85 öre.

I både Hannäs och Gärdserum har kyrkan däremot beslutat om en höjning av skatten med 40 öre till 2 kr resp 1 kr 70 öre.

Det innebär följande kommu-nalskatt 1980 (med nettominsk-ning resp höjning inom paren-tes).

- Åtvids församling 29:90
(0)
- Grebo församling 29:90
(-0:40)
- Björsäters församling 29:90
(-0:45)
- Värna församling 29:90
(-0:85)
- Yxnerums församling 29:90
(-1:05)
- Gärdserums församling 30:45
(+0:20)
- Hannäs församling 30:75
(+0:20)

De uppräknade siffrorna gäller således dem som är medlemmar i svenska kyrkan. Den som gått ur betalar bara 30 procent av kyrko-skatten. Alla måste nämligen vara med och betala till folkbokfö-ring och begravningsväsende. Därav följer att skillnaden mellan en statskyrkolös Åtvidsbo och en Hannäsbo som är med i kyrkan blir 1 kr 65 öre per skatte-krona. Omräknat på en skattepliktig in-komst på 50 000 kr gör det drygt 800 kr.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Korv till nyåret. Några tjuvar försåg sig natten till lördagen med en försvarlig mängd korv och cigaretter till nyårshelgen vid ett inbrott i Walters korvkiosk på Stenhusgatan. Tillsammans med korvbröd och läskedrycker uppgick värdet av det stulna till ca 1 700 kr. Dessutom räknar innehavaren av kiosken med att det kommer att kosta uppemot 500 kr att laga den uppbrutna dörren och det trasiga låset. Det gick säkert åt minst kofot för att forcera dörren.

Undersökning visar:

Åtvidsborna rejäla friluftsmänniskor

Går ut i skogen minst var tredje dag

Åtvidabergarna är ett friluftsläskande släkte. I varje fall om man får tro den undersökning om åtvidabergarnas friluftsvanor som utförts av studenter på skogshögskolan med professor Lars Kardell i spetsen. Undersökningen visar att de knappt 6 000 Åtvidsborna i åldern 16—70 år årligen gör ca 640 000 besök i skog och mark, dvs i genomsnitt 111 turer om året rätt ut i friluftslivet.

Siffran 111 är förhållandevis hög. Motsvarande undersökningar i andra tätorter har gett betydligt lägre tal. Stockholmaren, t ex, kommer ut i skog och mark och park ungefär 90 gånger om året.

Undersökningen om Åtvidsborna och deras utnyttjande av rekreationsområdena runt tätorten gjordes redan 1978. Den skedde i samband med att Åtvidabergs Trävaru AB tillsammans med skogshögskolan drog upp planer för ett friluftsanpassat skogsbruk i Talltorpsmon. Det är ett ca 200 hektar stort skogsområde i anslutning till det av åtvidabergarna mycket utnyttjade Humpaområdet utanför samhället.

Studenterna har intervjuat ett 100-tal åtvidabergare i åldern 16—70 år. En liten grupp kan man tycka. Men Lars Kardell framhåller att gruppen ändå stämmer väl överens med köns- och åldersstrukturen i totalbefolkningen. Hans bedömning är att materialet har en godtagbar representativitet för åsikterna hos befolkningen i Åtvid.

Man konstaterar först att åtvidabergarna har nära till skog och mark, ungefär 500 meter. Det innebär att praktiskt taget varje invånare har möjlighet att ta sig ut i skogen till fots.

Så när som på fem personer uppger alla intervjuade att de åtminstone någon gång per år är ute i naturen. Över hälften svarar att de ger sig ut flera gånger i veckan eller mer. I genomsnitt är den vuxne åtvidabergaren ute och strövar eller motionerar 111 gånger om året, dvs minst två gånger i veckan.

□ Kvinnorna

Trots att kvinnorna i undersökningen säger att de har 3,4 timmar fritid varje dag mot männens 4,8 är kvinnorna oftare ute, 131 gånger mot männen 92 gånger om året.

Åldern tycks inte spela någon roll. Däremot om man är hundägare, förstås. Den kategorin säger att de utnyttjar skog och mark 169 gånger om året.

Undersökarna har också tittat närmare på vilka områden åtvidabergarna utnyttjar. Mest besökt är Humpa—Fiskarhagen (el-

ljusspåret). Här får man fram siffran 166 000 besök årligen.

□ Vill ut mera

Ungefär 70 procent av de tillfrågade sade att de gärna ville öka sina besök i skog och mark. En intressant siffra med tanke på att åtvidabergarna ändå är så pass flitiga att ge sig iväg ut i naturen.

Lars Kardell påpekar att vanliga promenader och skidåkning tycks vara den viktigaste fritidssysselsättningen utomhus. Att underlätta denna strävan borde därför ges hög prioritet vid kommunal fritidsplanering, säger han. Det är åtgärder som kan rekommenderas eftersom de är billiga i jämförelse med investeringar i anläggningar för mer statusbetonade idrotter.

□ Frisk luft

Denna ståndpunkt understryks också av undersökningen eftersom nästan hälften av de tillfrågade angett "frisk luft" som det huvudsakliga syftet för sina besök i naturen.

Av svaren att döma är också de allra flesta nöjda med förhållandena i de olika friluftsområdena,

även om betydande grupper önskar bättre framkomlighet i skogen och information genom kartor och foldrar. Högst varierande synpunkter gavs också på kalhyggen, besprutningar och avstängda skogsbilvägar.

Bärplockare

Slutligen tittade man närmare på åtvidabergarnas intresse för att plocka bär och svamp. Några siffror:

Över 80 procent av Åtvidsborna plockar bär. Det kan jämföras med riksnittet på 64 procent. I genomsnitt för Åtvid blir det 26 liter bär, främst lingon och blåbär, per invånare.

Drygt hälften av de intervjuade sade sig plocka svamp. Kantarellen är den ojämförligaste mest populära svampen. Per invånare plockades 7,3 liter svamp.

□ Väl förspant

Lars Kardell konstaterar att det inte finns mycket att klaga på ur rekreativ synpunkt för åtvidabergarna. Få tätorter torde ha det så väl förspant som Åtvidaberg vad beträffar möjligheten till rörligt friluftsliv.

CHRISTER BERG

31/12

I undersökningen om åtvidabergarnas friluftsvanor tittade man närmare på vilka områden som är mest besökta. På kartan redovisas dock inte alla platser som de intervjuade angivit att de besöker. Här fattas t ex både Adelsnärsparken och Bysjön—Glanområdet. I Humpaområdet (inklusive Fiskarhagen och Talltorpet) görs årligen över 180 000 besök av vuxna Åtvidsbor. I Eksätter görs 125 000 besök, i Nygård 48 000, på golfbanan 53 000, i Hallaholm 48 000 och i Vrånghult 21 000 besök